

IŠEINA KAS SEREDA

Brooklyn New York.

Prenumerata metams:

Suvenytose Valstijose \$2.00
Europoje ir ktur \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne iš Naujų Metų.

Apgarsinimų kainų klausite
aišku:

J.J. PAUKSHTIS & CO. (INC.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBE!

LIETUVNINKU

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Brooklyn, N. Y. 8 d. Spalio (October) 1913 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Nr. 41.

Metai XXVIII

MOKYKIMĖS!

Jau rudo. Praslinko karštost ilgos dienos, trumpiai, tvankus vakarai. Atėjo trumpos vėsios dienos, šalti ilgi vakarai. Uždaryti visoki parkai, kurortai, atidaryta — mokyklos.

Prasidėjo mokslas dieninėse ir vakarinėse mokyklose. Visi gali mokyties, koto kas nori. Yra mokyklų privatinių, draugijų ir miesto moyklių. Tose mokyklose mokoma už mažą mokesčių, tulose reikia mokėti vien tik už įrankius, kuriuos mokiniai naudoja, kai-kur tai ir visai veltui galima, mokyties įvairių mokslių bei amaty.

Pačios aplinkybės Amerikoje yra kur kas lengvesnės ir prieinamiausios, negu kur kitur, tik reikia gero noro ir pasižentimo.

Reikalingiausių daiktų Amerikoje mums yra, kurie atkeliavome delei geresnio duonos kąsnio, tai pažinimas angliškos kalbos. Be angliškos kalbos niekas negali tikėtis geresnio ir pastovesnio darbo. Seniau, kada šis kraštas nebuvu dar tirštai apgyventas, kada tukstančiai darbininkų buvo reikalaujami prie visokų darbų, tada darbdavai neatsižvelgavo į tai — ar gali darbininkas susikalbēti ar ne; bet šiandien visai kitas dalykas. Net tokiose vietose, kur visai ne-reikia kalbēti, darbayys nenorai priima nemokantį angliškos kalbos darbininką, ir progai pasitaikius, tuo jau į to vieta pastato kita darbininką. Kasdieniniame gyvenime be angliškos kalbos taipgi savo nesmagumus reikia nukentėti. Ne visose dideliose krautuvėse ir ne visuose miestuose rasi lie-tuvų arba lietuvaite pardavinėtojus, kurie galėtų patarnauti savo tautiečiams. Paprasyti vieno kurio daikto, gausi kitą; negalėdamas tinkamai išaiškinti, pasilieki ant juoko ir apturi sarmatą. Kartais nežinodamas angliškos kalbos turi panež net ir labai didelius materiališkus nuostolius. To visko galima išvengti pramokus angliškos kalbos. Dau-giausiai sau blédies atneša tie, kurie jauname amžiuje atvažiuoja ir nesigriebia prie angliškos kalbos, page-rinimui savo buvio, taisymui gražesnio, šviesesnio kelio į ateitį, ir kad galėtų

gauti geresnį darbą su dieniniu apmokėjimu.

Kiekvienas jaunas lietuvis, mokantis skaityti ir rašyti, gali su laiku išgyti gerą darbą. Jei esi amatrininku ir moki angliskai kalbęti, tai gali rasti gerą darbą tokioje dirbtuvėje, kokią darbą moki. Jei nemoki nei jokio amato, tai gali besimokinant angliškos kalbos mokyties kartu ir kokio amato. Jei nemégsti amato, tai pratmokes kiek angliškos kalbos gali mokyties buchalterijos, pardavinėtoju, o pa-baigęs savo mokslo šaką gali uždėti kokią krautuvę. Jei truksta energijos ir drąsos mestis į gyvenimo vilnį su savo valtele, tai gali pasikta dirbtį, o jei ir te neno-rėtum, tai galima ruoštis prie valdiškų darbų.

Prisirengti prie tų darbų galima vakarinėse prekybos mokyklose.

Tėvai, kurių vaikai buvo paimiti iš dieninės mokyklos 14—16 metų amžiaus sulaukus butinai turi siūsti savo vaikučius į vakarinę mokyklą, kad galėtų dapildyti savo nedateklis, kad galėtų geriau susipažinti su angiška kalba ir kitais dalykais, kurie reikalingi kasdieniniame gyvenime. Neuzginčytina, kad dauguma lietuviškos jaunuomenės, kuri turėjo pasitraukti iš dieninės mokyklos, negali parašyti paprasčiausio laiško nei lietuviškoje nei angiškoje kalbose. Labai blo-gai žino pirmas dalis rokundu, o apie gramatiką tai negali buti nei kalbos. Todel nėra nieko stebetino, kad lietuvių vaikai pabaigę parapinę arba miesto mokyklą gauna darbą „errand boy“ — pastumdėlio. Po nekuriam laikui, kada jau paauga, turi dirbtį tokį darbą, kokią gauna, nes vietoje kad išėjus iš mokyklos mokyties užmiršta, tą, ką buvo išmokes.

Visai kitaip daro amerikai, žydų ir kitų tautų jaunimas. Jei negali ištoti į „high school“, tai lanko vakarinės mokyklos. Todel labai retai mes rasime liejinyčiose pagelbininkais kitų tautų kaip tik lietuvių ir lenkų. Tas pats ir visose kitose dirbtuvėse. Anglai ir žydai daugiausia dirba krautuvėse, raštinyčiose ir prie kitų švarų darbų, kur labai retai rasi savo tautie-

ti-lietuvi. Jei pažvelgsi į prekybos ir kitas vakarinės mokyklas, tai rasi ant šimto vokiečių ar žydų viena lietuvi, todel ir nenuostabu, kad visi geresni užsiemimai yra svetimtaicių rankose.

Amerika — tai šalis prekybos. Čia augščiausia stovi prekyba ir išdirbystė; konkurencijos, nuolatinės kovos tarpe bendrijų, firmų ir pavieniai ypatų žengia greta su prekyba. Bet norint kovą laimėti, reikia buti lygiu arba net stipresniu už savo priešą. O stiprybę galima rasti tik moksles. Mes gi tol esame atsilikę. Deleto nusiminti nereikia, tik reikia imtis darbo ir viskā atsieksim. Reikia tik gero noro ir kantrybės, o tuomet ne tik pavysime kitus, bet ir pralenksime. Išlygos yra labai lengvos ir prieinamos mokyties angliškos kalbos ir įsigimui augštesnio mokslo. Mokyties — darbas ne vienos dienos. Darbas ir kantybė viskā pergali. Visi į mokyklas ši rudeni!

Vladas Leščinskas.

L. M. D. pasiuntinių maršrutas.

Del tulų gana svarbių priežasčių Liet. Mokslo Draugijos Pasintinių maršrutas Brooklyno ir New Yorko apie linkės likos žymiai atmainytas. Vietų gerb. komitetai teiks atkrepti į tai atidžiai ir rengti prakalbas taip, kad neprisieiti maršruto vėl mai-nity.

Spalių mėn.:

8 iki 11 (įrokuojant) Shenandoah, Pa. ir apie linkes.

12 d., nedėl., — Scranton, Pa., nuo 2 val. po pietų; Pitts-
ton, Pa., 7½ val. vakare.

13 d., paned. — Plymouth, Pa.

14 d., utarn. — Wanamie, Pa.

15 d., — sereda — Edwardsville, Pa., ir Wilkes Barre, Pa. svečiai kalbės pamainiu.

16 d., ketvergas — Forest City, Pa.

17 d., pėtnycia — Elizabeth ir Bayonne, N. J.

18 d., subata — Brooklyn „Vyturėlio“ draugijos vakaras: „Kornevilio Varpai“.

19 d., nedėl., — prakalbos New Yorke nuo 2 val. po pietų; vakare Sim. Daukanto Dr-jos

vakarienė.

20 d., paned. — Newark, N. J.

22 d., sereda, — Passaic ir Paterson, N. J.

23 d., ketvergas, — Maspeth ir Ct. Brooklyn, N. Y.

25 d., subata, — Išleis uvių vakarienė Brooklyn, N. Y.

26 d., nedėl., — prakalbos

Brooklyn-Williamsburg.

Išleistuvų vakarienė yra ren-giama „Kapp Mansion“ salėje, 554 Bedford Ave. (kampus Bedford ir Ross).

Peržvalga.

// Žemaičių vyskupas mirė.

„Vilties“ N104 rašo: „Rugsėjo 4 dieną Kaune gavo telegramą iš Berlyno, kad Jo Ekselencija Že-maičių Vyskupas Kasparas I Pe-lecijonas Cirtautas, po padarytos ten, kaip išpradžios rodėsi, laimingai sunkios operacijos, pasi-mirė.

„Taigi tat Žemaičių vyskupui nebeteiko savo Ganytojo-Vado, kurio sunkią ligą didžiausiu nerimasiu sekėme jau nuo kurio laiko. Vyskupo Kasparo I-jos mirtis — didelis smugis ne tik našlaitei — Žemaičių vyskupijai, tai Lietuvos širdžiai, bet ir visai Lietuvai. Smugis delto, kad Jam mirus, Lietuva nebeteiko vieno sa-vos sunaus, kuris, budamas taip augštai pastatytas — daug jai ir padaryti dar galėjo ir, kaip tikras kunigas ir tikras lietuvis-pilietis, savo augštuoju pavyzdžiu švietė ne vien savo ganomajai vyskupijai, bet ir už jos sienų, kaip plati yra Lietuva“.

*

// „Vilties“ žada neuzilgo dienraščiu virsti.

Rugsėjo 3 dieną buvusiam „Vilties“ bendrovės susirinkime iš 590 dalininkų dalyvavę tik 45 žmonės. Buve tarp susirinkusiu-jų daug smarkių ginčų ir debatu-jų.

Pagaliaus nutarta:

1) „Viltij“ paversti dienraščiu ir pradeti leisti šiemet nuo spalių arba lapkričio mėnesio.

2) Kadangi kun. Dobužinskis vuskupo noru pasitraukė iš redakcijos dar prieš dalininkų susirinkimą, susirinkimas jo vietoje išrinko p. Dovydaitį, kuris bus dienraščio tikruoju ir atsakomoju redaktoriu. A. Smetona pasitrakia nuo redaktoriavimo.

3) A. Smetonai ir kun. J. Tu-mui atsisakius buti viltininkų bendrovės igaliotiniai, nutarta juos pakeisti kitais žmonėmis. Taigi dabar bus panaujinta bendrovės sutartis ir jos vedėjais bus vietoje A. Smetonos ir kun. J. Tu-mo pp. Dovydaitis ir L. Gira. Juodu bus oficijaliniai ir „Vil-ties“ leidėjai.

*

// Dar apie lietuvių skyrių Centraliniame knygne.

Viename „Vien. Liet.“ num. buvo paminėta apie lietuvių skyrių (kuris buvo priskirtas prie slavų skyriaus) Centraliniame New Yorko Knigyne ir apie prasta to skyrius vedima. Dabar štai

„Tėvynės“ N39 išspausdintas pla-tesnis paaiškinimas, kurį ištisai perspausdiname, butent — kodel tame skyriuje stigo tvarkos.

„Pakilus musų spaudoje įvai-riems balsams, buk Centraliniame Lietuvų Knigyne nesą jokios tvarkos, buk negalima esą surasti kningų ir tt. ir tt., iš „Tėvynės“ redakcijos pusės padaryta tiek, kad pasitengta apkalbēti tas tariamosios betvarkės dalykas su Slavų skyriaus užvaizda p. Ro-senthal'iu.

„Šicion pasidaliname su skaity-tojais tomis informacijomis, ko-kias p. Rosenthal'is suteikė. Iki šiol lietuvių kningos ir jų katalo-gas laikyti drauge su lenkų ir rusų kningomis ir katalogais, bet da-bar bus visiškai atskirta. Lietuvių raštams pavedamas atskiras kambarys drauge su latvių ir ukrai-niečių kningomis; tan kambarin galima ieiti tik su specialiu užvaizdos pavelijimu. Knigos galima gauti, pasirinkus jas kata-loge ir pareikalavus tarnautojui, kad jas atneštu. Musų kningų katalogas bus po raidėmis QY. Norint surasti musų skyrius kningas, reikia jieškoti jų po to-mis raidėmis; abelai katalogas bus padalintas į 9 skyrius, kaip sekा:

QYB — Generalis surašas,
QYC — laikraščiai,
QYE — historiški veikalai,
QYG — apysakos,
QYI — poezija ir drama,
QYL — kitokis literatura,
QYN — kalbažinystė,
QYP — kalbamoksliai,
QYR — žodynai.

„Dabar katalogas dar nėra užbaigtas, bet jau tvarkomas ir bai-giamas tvarkyti. Taigi dabar ne-galima pranešti, kokių veikalų musų knigyne truksta.

„Iš laikraščių knigyne randasi štie:

1. — Allgemeine Littauische Rundschau, 1912; 2. — Birutė, 1912 ir 1913; 3. — Dilgėlės; 4. — Drangas; 5. — Katalikas; 6. — Kova; 7. — Kurėjas, 1900 m. N1-19, ējo Chicagoje, Ill.; 8. — Lais-voji Mintis; 9. — Lietuva (kompleta nuo 1898 m.); 10. — Lie-tuvis (1901 m., Philadelphia, Pa., N1—6, 8—10, 12); 11. — Lais-voji Žinios; 12. — Lietuvių Žinios; 13. — Lietuvių Ukininkas; 14. — Nauja Draugija (1889 m. Baltimore, Md.); 15. — Pirmyn; 16. — Sau-lė; 17. — Šaltinis; 18. — Tarka; 19. — Tėvynė; 20. — Vienybė Lietuvninkų (nuo 1897 metų); 1897 m. komplete turksta N4); 21. — Viltis.

„Kaip matome iš Amerikos lie-tuvų laikraščių knigynai ne-siunčiamas šių laikraščių: Keleivio, Darbininkų Vilties, Dagio, Lietuvio Žurnalo, Moksleivio, Žvaigždės. Iš Lietuvos laikraščių nėra: Draugijos, Vienybės, Aušros, Vadovo, Rygos Garso, Rygos Naujienų, Pasintinio, Pava-sario, Ateities ir Teatro.“

/ Amerikiečiai mušasi su lenkais.

„Draugo“ N39 rašo, jog Bentone, Ill. valst., kur gyvena ne maža lietuvių, rugsėjo 21 dieną iškilo didelės muštinės lenkų su amerikiečiais. Gatvėse visur tikra karė. Didžiausios muštinės buvusios ties miesto rotužės so-deliu, kur sunkiai sužeisti dvide-šimts penki ateivai.

„Amerikiečiai kiekvieną ateivį baisiausiai mušė kur tik kurį gatvėje sutiko... Galų gale buvo pa-saukti valstijos kareivai, idant numalšintų įsiutusius riaušininkus...

„Riaušės prasidėjo iš to, kad lenkai nušovę du amerikiečių ir trečią sužidė. Sužestasis pasa-kojo, kad jie naktį grįžę į lenkų šokį ir jiems beeinant, prieš pat vidurnaktį, ant jų užpuole apie dešimt angliakasių, revolveriais ir lazdomis apsiginklavusiu. Ir nežinā kodel juos užpuole. Matomai, tie amerikiečiai ką nors negero buvo padarę tuose šokuose pas lenkus. Dalykas turės buti ištirtas.

„Tuo tarpu, kad ir pribuvo ka-reivai, vieną lenką, Joną Herza-ną, amerikiečiai gaudo ir nori lynčiuoti. Jis, sako, esas pabėgęs į miškus. Miškā apsupę šerifo kareivai. Jeigu jis kareivai su-gautų, tai minia nuo kareivių at-imanti ir nulynčiuosianti. Si žinia paskelbta rugsėjo 23 dieną. Penkiolika ateivų buvo areštuo-ta; daugumą paleido, tris tebe-ko kalėjime.

„Bentone'o miestelis yra man-ka lenkų ir lietuvių parapija. Jos klebonu yra lietuvis kumigas Ko-lesinskis. Kiek lietuvių nuken-tejo šiose riaušėse, dar nežinia“.

Apie šią atsitikimą „Draugas“ žada ateinančiame numeryme dau-giau žinių paduoti. Be to „Draugas

kad jie savo vaidentuvėje išsivaizdina.

Pastarame pereitos savaitės „Lietuvos Žinių“ num., apžvalgoje, paimtos ištraukos iš užsienio laikraščio „Socijaldemokrat“, kame rašoma tulo korespondento apie L. S. D. P. veikimą 1912 metais renkant atstovus į Dumą.

Tasai ano laikraščio korespondentas nurodės, jog L. S. D. P. ja rinkimų kampaniją buvo išplėtusi trijose gubernijose — Kauno, Suvalkų ir Vilniaus.

Agiutodama plačiose miniose partija išrodinėjusi tikrą valdžios politikos ir tautinių buržuazinių partijų apgaulingą prižadėjimą vertę.

I abelą rinkimų agitaciją ji įnešusi, girdi, principumą, tvaraką, pleną.

Na, nei vieno atstovo Dumon (pridėsime, net nei vieno gubernijos rinkiko) L. S. D. P. nelaimėjusi, bet tai kalti valdžios persekiomai ir tautinių partijų prieš L. S. D. P. susigaudimas.

Tiesa, L. S. D. P. ne atstovu gaudyti, girdi, įeji iš rinkimus, jai rupėjė tik išaikinti darbininkams, kam verti tokie rinkimai.

Delei visa to „Liet. Žinios“ klausia:

„Teisybės delei vertėtų to korespondento pasiklausti, kame buvo pasirodės L. S. D. P. veiklumas Suvalkų gub. per 1912 m. Dumos rinkimus? Kame apsireiškė įneštas L. S. D. P. į agitacijos kovą principumas, tvarka, plėnas? Kame buvo plačioms (turbut proletarių?) miniomis ir darbininkams anie „aiškinimai“ laike rinkimų Dumon, jei pagal įstatymą darbininkai ir proletari rinkimuose labai mažai tedalyvauja, ir tu pačių proletari, bent agitacijai prienamų, Lietuvos taip maža yra?“ *

// Amerikos kataliku skaitlius mažėja.

„Saulė“ N76 rašo, jog Amerikos katalikų organas „The Catholic Citizen“ paskelbės, kad daugelis Suvienytose Valstijose katalikų pasitinkant nuo katalikų bažnyčios ir priima by kuri kita tikėjimą arba prisideda prie taip vadinamų netinkinių skaitliaus. Katalikų, pasak to laikraščio, Suv. Valst. yra su virš 1,000,000, protestonų — 30,000,00, netinkinių — 40,000,000. Daugiausia nuo katalikų pasitinkant nuo Amerikos atkeliaučių Italai. Per pastaruosius penkiolika metų į Ameriką atkeliaučių arti tris milijonai Italų, kurių didžiuma prisdėjo prie netinkinių skaitliaus. Tą patį galima pasakyti ir apie kitas katalikiškas tautas; taip jau ir kitų katalikiškų tautų sąnariai vienas po kito traukiasi nuo kataliku ir didina katalikybės prieš elias. Kaip žlugodaugybė senovės gadynių tikybų bei įvairių kultų, taip turės žlugti šiandieninės, o jų vietom iškiliusios tikybos formos ir tik tam, kad tolomoje ateityje taipogi žlugti.

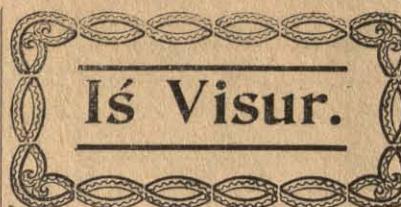
// IV-as lietuvių laikraštininkų susivažiavimas.

Spalių mėn. 7, 8 ir 9 dienomis 1913 m. Shenandoah, Pa. bus IV-as liet. laikraštininkų susivažiavimas.

Valstybės gyvenimas, kai pir srovė, guli savo pirmyn einančiam judėjimę; jeigu srovė sustojo, tai todel, kad sušalė arba išseko.

*

Geriausia padaryti pasau lyje maža dalykeli, negu pusvalandži mažu dalykeliu skaityti. — Geothe.

BULGARIJOS — TURKIJOS TRAKTATAS.

Konstantinopolis. Rugsėjo 29 d. liko patvirtintas įgaliotinių paraiškų taikos traktatas tarp Bulgarijos ir Turkijos. Sulig to traktato Bulgarija nustoją daug užkariautų miestų (Adrianopoli, Kirk-Kilisirh ir kt.) ir didžius plotus žemės. Turkija gi triumfuoją; delei to labai sutvirtėjo jaunatinkų partija. Turkijos valdžia atvirai skelbia, kad jei Graikija neišpildys Turkijos reikalavimus, tai ji liks prašlinta iš Solonikų ir Epiro. Mat, turkai geidžia pasielgti su Graikija taip kaip pasielgė su Bulgarija.

BALKANŲ KLAUSIMAS.

Londonas. Nežiurint to, kad padaryta taika tarp turkų ir bulgarų, Balkanų klausimas vis lieka labai supainiotas — net pasutinėse dienose plačiai pradėjo kalbėti ir rašyti apie trečiąjį Balkanų karą.

Mat, eina karštai mušiai tarp albaniečių ir serbų. Albanijos kariuomenė, susidedanti iš 50,000 gerai apginkluotų kareivų, smarkiai eina pirmyn ir beveik vusur išlošia mušius su serbais; jie užemė jau keletą svarbių miestų. Mušyje prie Dibros krito 1,200 serbų. Kareivų eilėse mušasi net albanų moteris.

Turkijoje plačiai kalbama, kad Albanijai bus suteikta plati autonomija, bet ji liks po Turkijos protektoratu.

Bet turkai tuom dar vis neužsiganėdina. Jie uoliai rengiasi karau su Graikija. Graikijos valdžia, matydama gręsiantį pavoją, irgi sparčiai pradėjo mobilizuoti kareivius, kurie jau buvo paleisti. Plačiai yra pasklydės gandas, kad Turkija padarē slaptą sutartį su Bulgarija prieš Graikiją. Galop, tuli Europos laikraščiai paskelbė žinias apie tarybas Austrijos su Bulgarija prie Serbiją.

CHINIJA PERPRASO

JAPONIĄ.

Nankin, Chinija. Iškilęs tarpe Chinijos ir Japonijos konfliktas liko galop užbaigtas ramu budu. Rugsėjo 28 d. komendantas valdžios kareivų Nankine, gen. Čanghuan, vardu Chinijos valdžios persiprasė prieš Japonijos valdžios atstovą Nankine kaslink išniekinimo Japonijos vėliavos ir užmušimo laike sumišimų Chinijoj kelių japonų. Japonijos consulas liko pilnai užganėdintas tuom Chinijos valdžios pasielgiamu. Tokiu budu Japonija, nepaisydamas Rusijos, Anglijos ir Vokietijos persergerjimo, pastatė ant savo ir privertė Chiniją nusilenkti prieš ją.

Buvo paskelbta, kad Japonijos valdžia buvo pasiuntusi Chinijai ultimatumą, vienok Japonijos pasiuntinis Pekine tą užginičia.

GRAIKIJOS KARALIUS SKUBINASI SUGRIŠTI Į ATENUS.

Londonas, rugsėjo 30 d. Pablogėjus dalyku stovui Balkanuose, Graikijos karalius Konstantinas, kuris atsilankė Vokietijoje, Francijoje ir Anglijoje, skubiai iš Bourne išvažiavo į Atenus.

POLITISKAS SUOKALBIS.

Kalkuta, Anglijos Indija. Rugsėjo 29 d. tris Bengalijos revoliucionieriai nušovė to miesto

policijos šefą. Visi jie pasislėpė. Išsiaiškino, kad tai pirmi suokalbininkų žingsniai prieš Anglijos valdžią Indijoje.

NAUJAS REKORDAS ORLAIVYSTĖJE.

Johannisthal, Vokietijoje, rugpjūčio 30 d. Austrijos lankas Saiblingas pasisekė savo orlaivystėje su trimis pasažeriais 7,924 pėdų augščio.

MANO PANAIIKINTI PASPORTUS RUSIOJE.

Moskva. Vietiniuose laikraščiuose paduotos žinios, buk Rusijos valdžia greitu laiku panaikinės pasportų sistemą. Palaikejimui tvarkos policijos departamento manas išdirbtai naujas taisykles; bus skiriamos didelės bausmės už pravardės permainymą.

BANDITAI ISARDĖ GELŽKELI.

Rostovas ant Dono, Rusija, rugpjūčio 30 d. Suardžius banditams gelžkelio rėles, einanties iš Baku į Batumą traukinis nupuole nuo supilos. Susimūšė šeši vagoni, o juose 40 žmonių liko užmušta ir 100 sužeista.

NAUJA ANGLIJOS ESKADRA.

Deventport, Anglija. Rugsėjo 30 d. iš šio porto išplaukė tris kariški laivai, prie kurių tur prijungtis dar vienas, Bermudų salų link. Tie laivai sudarys vakarų atlantišką eskadą, kuri galop sustos arti Panamos perkaso. Eskadros kamendantu yra Sir Christ.

CHINIJOS BANDITAI SULAIKĘ MISIJONIERIUS.

Hankow, Chinija. Užėmus banditams miestą Tsao Yang, kuris guli Šiaurinėj dalyj Hupeh provincijos, penki Amerikos ir keturi Norvegijos misjonieriai paluoči i jų rankas.

BULGARIJOS NUOSTOLIAI.

Sofija, Bulgarija. Šiose dienose valdžia oficiališkai pagarsino, kokius didžiumoj paneči Bulgarija nuostolius laike dviejų Balkanų karių. Tas pranešimas rodo, kad pražuvo 44,892 bulg. kareiviai (30,024 pirmame turkų-bulgarų kare, 14,868 mušiuose su Serbią ir Graikija); liko sužeista 104,586 bulg. kar., o 7,823 padėjo nuo karo lauko arba prieš išeinant karan.

ANTI KLERIKALISKI ŽINGSNIAI.

Roma, Italija. Šiose dienose mieste Marino, kuris guli 13 mylių atstu nuo Romos, atsibuvo katalikų konferencija. Kada Jonavažio kardinolas Alliardi, katalikai linksmai ji sveikino, o anti-klerikalai pradėjo švilpti ir mėtyti ką tik pagavę. Kelios vietose iškilo mušynės, kurias susstabdė tik tam tyčia pakviesta kariuomenė bei policija. Likosi sužeista 40 žmonių, o suareštuota 100.

TARPTAUTISKOS ORLAIVYNIKO LENKYNĖS.

Reims, Francija, rugpjūčio 30 d. Laikė atsibuvusių tarptautiskų orlaivininkų lenkytinių ant visos linijos pergalėje Francija. Tarpas, kurį turėjo perlėti, siekė 124.28 mylias; pirmas pribuvė Prevost į 59 min. 45 $\frac{1}{4}$ sek., kas reiškia 125 mylios į valandą.

BAISUS LIETUS IR STORMAS.

Cerbere, Francija, rugpjūčio 30 d. Laikė 12 valandų visoje apie linkėduko neapsakomai smarkus griaustinius, žaibai ir vėjas su

baisius lietumi. Padaryti milžiniški nuostoliai. Labai daug Cerberė sugriauta namų ir sugadinta prekių; 14 žmonių užmušta ir daug sužeista.

Panašus tam šormas su lieatum perėjo beveik per visą Ispaniją, kur irgi padaryta labai dideli nuostoliai.

VAIKAS UZMUŠĘ 7 ŽMONES.

Paryžius, spalio 1 d. Tulo ukininko Redoupeau vaikas, kame arti Nantes, nakties laike išskerė kito ukininko visą šeimyną — paskersti ukininkas, jo žmona, keturi vaikai ir tarnaitė. Jaunas paskadarys tuo prisipažino politijai ir nuodugniai išpasakojo, kaip jis tā baisū darbą atlikęs.

BAVARIJOS KARALIU PADIDINO ALGA.

Berlinas, spalio 1 d. Vietoj \$1,050,000 dabar Bavarijos karalius gaus \$1,350,000 metinės algos; permainytoji alga buvo nustatyta 37 metai atgal.

BULIŲ MUŠIAI ISPAÑIJOS CIRKUOSE.

Madridas. Šiose dienose užsiabaigė bulių mušių sezonas Ispanijos cirkuose. Paskutinę dieną Ispanijoje buvo surengta tokie mušiai 25 vietose, iš kurių du Madride. Liko užmušta 150 bulių ir sužeista du matadorai — vienas Madride, o kitas Seviljoje. Tai kokie vaizdai užganėdina XX šimtmecio civilizuotų žmonių jausmus...

POPIEŽIUS PIJUS X.

Roma, spalio 1 d. Šiose dienose gan sunkiai buvo apsirges popiežius Pijus X, bet dabar vėl pradėjo priiminėti piligrimus.

VOKIETIJOS VALDŽIA NORI UŽDARYTI UNIVERSITETŪ DURIS SVETIMTAUCIAMS.

Berlinas, Vokietijos valdžia paskelbė taisykles, kurios labai aprubėjios pastojimą studentų į to krašto universitetus. Berline universitetan tulė laiką visai nepriims svetimtaučių. Tuom vokiečiai nori apsaugoti ypač nuo rusų. Berline universitete paskutinių semestrių buvo 593 rusai studentai ir 52 studentės (medic. skyriuje — 478 vyrai ir 33 moteris).

NAUJA JAPONŲ NOTA SUV. V. VALDŽIAI.

Tokio. Šiose dienose Japonijos valdžia pasiuntė Suv. Valst. valdžiai naujai išdirbtą notą kaslink Kalifornijos klausimo.

SAURESTAVO 10 ŽMONIŲ.

Calumet, Mich. Spalių mėn. 1 dieną čia areštavo vienoje parodijo dešimti žmonių, tų tarpe Annie Clemens, moterų vario streiko simpatuotojų vadovę. Tarp darbininkų streikierų ir policijos bei kariuomenės buvo iškilusios mušynės, kuriose keletas sumuštu.

THAW PROTESTUOJA.

Washington, D. C. Harry K. Thaw, kuris Kanados imigracijos valdžia deportavo, per Pennsilvanią valstijos senatorių Oliver, atsiuntęs valstybės departamentan protestą prieš deportavimą iš Kanados. Thaw prašo, idant valstybės departamentas pareikai, tū nuo Anglijos ambasorius pasiaiškinimo, ko savo pačia iš Europos.

Sako, jog apsireiškus pirmatiniams žemės drebėjimui, beveik visi žmonės išbėgojo iš namų.

Bažnyčiose tečiau buvo laikomas pamaldos ir prašoma Dievo, idant susabdytų žemės drebėjimą.

del s ujuo taip pasielgta. Be to, jisai nurodo, jog Kanados imigracijos valdžia, taip pasielgama, sulaužiusi padaryta tarp Suv. Valst. ir Didžiosios Britanijos sutarti.

PENKI ŽMONES ŽUVO GAISRE.

New Haven, Ky. Spalio mėn. 1 dieną čia iškilo šio miesto pirklybos srityje gaisras, kuriamė žuvvo dvi moteriški ir tris vaikai. Gaisro padaryta nuostolių apie 50,000 dol.

MUITO BILIAS PERĒJO PER ATSTOVU RUMĀ.

Washington, D. C. Rugsėjo 30 d. muito bilius perėjo per atstovu rumā. Už priimimą Underwood muito bilius balsavo 254 bal., prieš — 103 bal. Dabar tik reikia laukti senato nutarimo ir galutino prezidento užtvirtinimo.

PANICA PIEDRAS NEGRAS MIESTE.

Piedras Negras, Meksikoje. Rugsėjo 30 dieną praneša, jog tarp šio miesto gyventojų ir sukilėlių iškilusis panika. Pasklidė mat, gandas kad prisiartina dideilių pulkų federalistų kareiviams ir jog neužilgo apguls tą miestą.

giškas dovanas. Didžiausią dovaną, sumoje 1,500 rublių, gavo valgijų virėjas S. Rumiancev, būvęs Tolstoju dvare vergu; tą pačią vietą užėmė ir jo tėvas. Pasukui 1,000 r. gavo artimiausias L. N. tarnas I. Sidorov. Po 500 r. gavo našlė S. Arbuzova, kurios vyras lydėjo L. N. į Optino tyr laukius bei vienuolyną, ir moteris, kuri didžiąją savo amžiaus dalį tarnavo skalbėja Tolstoju dvare. Apart to, mažesnias sumas gavo dar keli dvaro tarnai.

NARSI MERGINA.

Nesenai Chersono gubernacijos buvo patalpinta žinutė iš Pokrovsko apie stebetinai narsią merginą. Tulas ukininkas K. išvažiavo į laukus su visais savo darbininkais, palikęs namieje 18 metų amžiaus dukterį ir jos motiną. Lygiai nakties 12 v. moteris išgirdo, kad kas tai beldžia i duris. Mergina pažvelgė per langą ir tuojo pamatė, kad pas duris stovi šeši vyrai su kuolais ir kirviais rankose. Matydama, kad piktadariai tuojo išveršti į namus, ji išėjo savo brolio kambarin, uždarę revolverį ir, atsistojusi ties langu, per kurį mėgino lysti piktadariai, laukė jų prisartinimo. Kaip tik pirmas piktadarys pradėjo veržties per langą, mergina šovė stačiai į jį — jis krito ant vienos. Vagiliai persigando, o mergina be perstojo leido šuvius ir visus piktadarius sužeidė.

SUAREŠTAVO 21 STUDENTĄ.

Iš Odesos pranešama, kad teinai liko suareštuoja 15 studentų, kurių tarpe buvo ir garsiojo gen. Dumbadzės posunis, už organizavimą tautiškos gruzinų partijos. Padarius pas juos kratas, liko pasodinta kalėjimą 21 studentas, beveik visi kaukaziečiai.

200 METŲ SUAKTUUVĖS NUO ALEKS.-NEVSKIO VIENUOLYNO UŽDĒJIMO.

Rugsėjo 13 d. (n. k.) labai iškilmingas buvo apvaikščiojimas 200 metų sukaktuvės nuo uždėjimo plačiai Rusijoje žinomo vienuolyno „Aleksandro - Nevskaja Lavra“. Be abeo apie tai žino visi lietuviai, kurie mokinosi pagal rusiškų rankvedžių Rusijos historiją. Šitas vienuolynas lošė labai svarbią roļą rusų vienomenės gyvenime.

Vienolyno valdžia sumanė, kad jai dabar vėl reikia imties už „grynaus“ kulturos bei apšvietos darbų, kaip tai darydavo vienuolių seniai. Taip, dabar prie vienuolyno yra gan didelis muziejus ir archivas, o nuo ateinančio rudenės nori suorganizuoti dyvasiškos apšvietos kursus. Dienoje apvaikščiojimo tu sukaktuvu buvo išdalinta žmonėms labai daug historinių kningučių su aprašymu apie to vienuolyno veikimą.

EKSPROPRIACIJA GARLAIVYJE.

Iš Novočerkasko pranešama, kad nesenai buvo apiplėstas plaukiantis upė Donu laivas. Važiavę kartu piktadariai, atėjus vaikariui, užgesinolempas ir grasinsima mi revolvariais suriko: „Stovė ramiai, nesijudinti iš vietas“. Kartu pareikalauta pinigų. Pasi girdo revolverių šuviai, ir tuo likę sužiestantas kapitonu pagelbinkinas. Kapitonu gi suraišiojo ir pasodino nuleiston mažon valtelių. Publiką ir matrosus apemė išgastis. Piktadariai elgėsi, kaip norėjo. Paėmę 78,000 rublių, vagiliai nuvažiavo savais keliais, pasižemė laivo kapitoną. Privažiavę kitas garlaivis padavė pasažieriams reikalingą pagalbą.

Tuojo metėsi kazokų gaujos su atamanu, gen. Smirnovu, jieškoti piktadarių. Piktadariai surasti; atgauta atgal 65,000 r.

P. N. MILIUKOVAS SALONIKUOSE.

Jau pereitame „V. L.“ numeriu buvo paminėta, kad pasiustas nuo Rusijos tarptautiškų komisijon ištyrimui apsireiškusių laikė paskutinio Balkanų karą balsenybių garsus mokslo vyras P. N. Miliukovas liko priverstas apie Serbijos sostainę, Bielgradą. Jis su kitais komisijos sąnariais išvažiavo į Salonikus (Graikią). Tas stačiai nežmoniškas serbų pasielgimas su P. N. Miliukovu sujudino Rusijos spaudą. Pasigirdo balsai, kad serbai ižeizdami P. N. M. jieidė visą pirmevišką Rusijos visuomenę.

Bet panaši historija, kaip pra neša iš Peterburgo, atskartojo ir Salonikuose. Graikai irgi pareikalavo prasalinti iš komisijos P. N. Miliukovą ir Bresfordą. Saloniukų laikraštis „Svoboda“ skelbia, kad šiamate atvejyje graikai eina serbų pėdomis; graikai gi valdžia niekad nebuvu priešingam, idant butu ištirtos visos balsenybės, tik kad tie ištyrimai but vedami tinkamai. Tie du vyrai yra bulgarų šalininkai, delei ko ir graikai ant jų žiuri nepriekiančiai. Galop, graikai sako, kad dabar jau tyrinėti ta dalykų per vėl, nes kunai nužudytių palaidoti, žaizdos užgijo, kankinimų ženkli pranyko, tie kurie matės visas balsenybes, išbėgiojo.

Išdalis taip. Lavorai palaidoti, bet juk liko žmonės, kurie juos matė; žudymų ženkli dingo, bet jų liudytojai gyvi; tie, kurie viską matė, išbėgiojo, bet juk juos norint galima surasti. Graikų valdžia galėtu viską padaryti, bet, matyt, jis to visai negeidžia. Kodel? — kiekvienam aisku.

RASTAI APIE L. TOLSTOJU.

Iš Maskvos pranešama, kad kiek laiko atgal Amerikon išvažiavo gr. I. L. Tolstojs, idant pasiūti su Amerikos leidžiajais kaslink pardavimojo atsiminimui apie gyvenimą ir veikimą L. N. Tolstojaus. Tuos atsiminimus jis mano perstatyti taipgi Francijos, Vokietijos ir Japonijos leidėjams.

NENORI GARBĖS.

Tulas geradaris Maskvoje paaukavo Šaniavsko liaudies universitetui 10,000 rublių itaisymui universiteto namuose arbatainės ir bufeto studentams, bet pa norėjo likti niekam nežinomu.

FRANCUZAS APIE PETERBURGA.

Nesenai Peterburge atsilankė kariška francuzų deputacija. Vie nes iš dalyvavusiu šitoje deputacijoje, bent gen. La-Tour, taip išsireiškė sądarbininkui francuzų laikraščio „Liberte“ apie savo apsilankymą Rusijoje:

„Tas, kas aprašyta laikraščiuose apie širdingą priėmimą musų kariškos deputacijos Rusijoje, ne pasako nei šimtos dalių to, kas ištikrujų buvo. Papasakoti apie tai plačiai — reiškia niekad nepabagti. Mus priėmė, kaip brolius; nuo musu nič-nieko neslėp, nedar jokių paslapčių; mes pilnai galėjome pasipažinti su rusų mobilizacijos sistema. Tvirtinu jums, kad rusų galingoji armija gali buti dastatyta parubežin taip greit, kaip niekas negali sau daleisti. Caras Nikolajus patraukia prie savęs visus, nes jis labai geras, mandagus ir ištikimas. Rusų oficeriai sutei-

kė mums jvairias dovanas, kuriu skaitliuje yra butelinkas degtinės, kurią aš šiandien išgēriau linkédamas geros kloties broliškai rusų armijai“.

Ant kiek teisingai nupiešta rusų armija bei caras Nikolajus ir kodel taip darė Francijos generalas, manau, nesunku dasiprobtėti.

BIJOSI ŽYDELIU.

Iš Feodosijos koresp. laikraščio „Dien“, paduoda garsaus skulptoriaus I. J. Gineburgo pranešimą kaslink jo apsilankymo Italijoje. I. J. Gineburg yra dar Feodosijo. Jalton, kaip žinoma nepraleidžia „ypatū“, kurios savo išvaizda panašios žydams. Miesto sargas priemė ir I. J. G. už žydą ir kaip tokį ne norėjo išleisti iš laivo miestan. Cia dailininkas paaškino, kad jam, kaip akademikui, leista vi surgyventi. Vienok sargas policiastas to nepaklausė.

Tada p. Gineburg parodė dailės akademijos palindijimą, po kuriu buvo hofmeisterio Loboičiko's parašas ir kur buvo pranešama, kad akad. Gineburg siūčiamas Jalton nuo akademijos; kartu ten buvo pranešama, kad jam niekas netrukdytu. Policias perskaitė paliudijimą, apžiūrėjo „iš visų pusiu“ dailininką ir galop jam pasakė:

„Šitas popierėlis nieko nereiškia: mums ir ministeriai rašo, o mes visviena neleidžiame“. Ir tiktais „poniškas“ pasielgimas pagelbėjo.

BAISŪS POLICIJOS DARBELIAI.

Ant vieno Maskvos pleciaus, vietoje sustojimo tramvajaus, laukia ateinančio vagono tris studentai ir keturios merginos. Tik prieina distrikto policijos perdėtinius su keliais paprastais policistais, kuriems prisako suareštuo-

ti merginos ir vesti jas policijos stotin, kaip prostitutes. Vienas iš studentų pranešė, kad tos mer-

ginos — jo giminaitei. „Žinome mes tas giminaites“, — atsakė policistas. Studentai ir keli šiaip žmonės pasakė, kad jie kartu su merginomis eis pol. stotin. Tada jau policistas liepa paleisti balsai persigandusias merginas. Galop jis priduria: „Aš pasitraukiu“. Policistai pasakė savo perdėtinio pavardę; apie tai tuojo pranešė miesto viršininkui.

SUAREŠTUOTA 2,000 ŽMONIŲ.

V. Dumos atstovas kunigaikštis Gelovani gavo pranešimą iš Kultaiso, kad sulig žemietijos viršininko ir pav. perdėtinio paliepiamo laikoma po arestu 2,000 žmonių. Priežastis ta, kad žemsargiai užmušė žemsargi. Valdininkai reikalauja išduoti užmušėjai ir dar kokius ten piktadarius. Kun.

Gelovani kreipėsi kaslink to dalyko pas vidurinių dalykų ministrui N. A. Maklakovai, kuris pažadėjo paliepti paliusut suareštuo-

tuosis.

ATSTOVO PURIŠKEVIČIAUS KNINGA.

Kijevos mokslo apskričio globėjas išsiuntinėjo vidurinių mokslieninių direktoriams ir pradinėm mokyklų perdėtiniam cirkuliara, kuriam rekomenduojama išsiurašyti i moksleninių bibliotekas neseniai išėjusių B. M. Puriškevičiaus kningą „Moksleninių prirenigimų prie antros Rusijos revoliucijos“.

PERDAUG ASTRIALI ELGIASI.

Štai kas pranešama iš Maskvos. Garsus rašytojas S. Juškevičius

nesenai norėjo atsilankyt Maskvoje delei savo literatiškų dalykų, bet miesto viršininkas jam nedaleido ten pributi, kaip žydui.

ŽYDŲ GIMNAZIJOS.

Apšvietos ministerija nori, idant ten, kur žydai atidaro privatinės gimnazijas, i valdžios bei privatinės krikščionių gimnazijas žydu visai nebeprimit. Žydų gimnazijos turi buti tikta žydams.

NUEMIMAS APSAUGOS.

Galop liko pagarsintas ministro tarybos nutarimus nuimti iaviose Rusijos vietose sustiprintą apsaugą. Vietinė administracija delei to nustoja nekurių tiesų, t. y. negalės jau visad elgties sauviliškai.

Korespondencijos.

ROCHESTER, N. Y.

Malonu pranešti gerb. „V. L.“ skaitytojams, kad ir pas mus apsilankė svečiai iš Lietuvos, dr. J. Basanavičius ir p. M. Yčas.

Gerbiami svečiai pas mus laikė

prakalbas rugsėjo 16 d. — sulig

maršruto prakalbos turėjo atsiburti rugsėjo 18 d., bet paskiau liko

atmainyta.

Prakalbos prasidėjo apie 9 v.

vakare ir traukėsi iki 12 v. nakties.

Vietinis klebonas, kun. J. Kasakaitis perstatė susirinkimą

iš pusės dailės, bet čia

medžiagiskai nepasidarė pilnas

užgančinimas.

Garsinta buvo

gana gerai, bet visgi publikos

buvo negančinai.

Bet „Sietynas“, Shenandoah'rio draugija,

tokiu atsitikimu nenuliusta, nes

ji žino, kad Shenandoah'ris yra

Shenandoah'ru ir viskas bus gerai

pavaduota, — taigi uoliai

rengiasi prie operos „Faustas“

— muzika Gaunod ir operetės

„Užburtas kunigaikštis“ — mu

zika M. Petrusko, kurie abu

veikalai bus statomi vienu vaka

ru, laike apsilankymo atstovu

Dr. Basanavičiaus ir Yčo ir drau

ge tame laike bus laikraštininkų

susivažiavimas — tai 9 d. spal

vėl O'Hara teatre, Shenandoah'ryje.

Tuose veikalose, apart vietinių artistų, yra užkvietas ant

gastrolių iš Brooklynės artistas,

tai K. Strinskis, „Fausto“ roli.

Taigi Shenandoah'riečiams iðomu

bus užgirsti ir iš kitur atva

žiavusius jaunus artistus. Ši kar

ta Shenandoah'ryje bus galutin

pergale nekurijų žmonių ne

rangumo ir bus pilnutės O'Hara

teatras ant paskutinio persta

ymo apleidžiant Shenandoah'ri

M. Petruskui.

M. Petruskas išvažiavos iš

Shenandoah'rio 10–11 spal

Brooklynėn prie savo darbo, prie

Lietuviškos Konservatorijos, kur

mokykla yra įkurta jau nuo keilių metų, bet atsakomos vietas parapijos nuosavybė jau senai neturiama; tadgi dabar mokinama po bažnyčia — besemente, kame suprantama, truksta viso, kas hygienes reikalaujama: viena — tamsu, antra — ankšta, stoka tyro oro, nėra vietos vaimams pažaisti, etc. O ant kiek matyt, vietiniai lietuviai didesnį norą turi leist vaikus lietuviškon mokslainen, negu viešojon, jei tik butū atsakanti vieta, kur vaimams sutilpi. Vienok tame bėda: kad dabartinė mokslainė negana ką netikus, bet ir vietas nėra. Nestebetina, kad pas žmones yra noras turėti savo lietuvišką mokslainę — juk taip ir privalo buti: nei vienas doras, tikras tautietis lietuvis nenorės, idant jo vaikas žutu savo tautai ir pasiliktu išgama. Užtūt rupinasi pirmiausiai išmokyti aną prigimtos lietuvių kalbos, stengiasi įkvępti tautišką dvasią, dorai išaukšt, kad jo vaikas užauges guo dotu savo tautą, iš kurios yra kilęs ir tiktū buti naudingu nariu visuomenės draugijoj.

Ši kartą susirinkiman suėjo apie pora šimtų parapijonų. Atsirado visokių nuomonių. Vieni norėjo, kad, kaip iš pradžios buvo užmanyta perbudavoti bažnyčią, tas darbas butų varomas ir toliaus, neatsižiurint į mokslinės reikalingumą. Nekurie buvo įnešę sumanymą, kad atmetti bažnyčios ir mokslinės klausimą, o rupinties įgijimu nuosavu kapinių. Bet dauguma, išskiriant keletą, atkreipė domą į butiną reikalingumą atsakančios parapijines lietuviškos mokslinės ir podraug svetainės, taip kad pagalios, buvo nutarta pakeisti pirminiu užmanytą klausimą bažnyčios perstatymo budavojimui mokyklos ir svetainės kartu. Namas sulin aptarime turės buti 3-jų lubų — ant 2-jų pirmutinių bus kambariai mokslainei, o ant 3-čiųjų svetainė. Vieta planuoja namam namui jau yra. Arti bažny-

Lietuvias.

ATHOL, MASS.

Nors syki ir mes, atholiečiai, gavome pamatyti nenuilstanti musų tautos veikėją, daktarą Jonas Basanavičių. Tas senelis pas mus atsilankė rugpjūčio 29 d. ir 8 val. vakare laikė savo prakalbą lietuvių svetainėje ant Oak gatvės. Žmonių prisirinko pilna sveitainė, nes kiekvienam buvo žinėjus pamatyti tą garbę senelį — musų tautos didvyri.

Susirinkusieji nekantraudami laukė, kad tik greičiau ji pamatyti. Štai į svetainę ieina tas gar-

bus senelis, ir mes visi nustemba me iš džiaugsmo, kad taip visu musų laukiamas svečias jau sumumis... Nutilome ir atidžiai žiurėjome, kada tas lietuvių tau tos gaivintojas pradės savo kalbą.

Galop jis, užsilipus ant estrados, perstatė publikai p. J. A. Brazinskas. O štai jis pradėjo savo kalbą. Visi susirinkusieji su atidžiai klausėsi to garbaus senelio kalbos, nes juk žednam buvo malonu išgirsti žodelį iš musų veikėjo lypų — kaip ten, už vandenyno, gyvena musų broliai lie tuviai...

Čia gerbiamas d-ras J. Basanavičius placi mums papasakojo apie dabartinių Lietuvos ir jos gyventojų padėjimą, nurodinėjo jis mums apie lietuvių ekonomijos klimą, apie svarbias Lietuvos draugijas, apie mokslą — mokyklas, apie lietuvių padėjimą persikeitimą bėgyje 20—30 metų ir apie lietuvių tautišką susipratimą. Galop jis papasakojo apie L. M. ir D. Draugijas, apie steigiamus Tautos Namus Vilniuje ir apie tikslą, su kuriuom jie, L. M. ir D. Draugijos delegatai atsilankė pas mus, Amerikos lie tuvius.

Pasibaigus prakalbui, prasidėjo rinkimas aukų Lietuvos Tautos Namus Vilniuje. Leidosi per salę rinkti aukas patsai d-ras Jonas Basanavičius ir p. J. Brazinskas. P-nas Brazinskas priiminėjo aukas, o d-ras J. Basanavičius užrašinėjo aukavusiu jų vardus. Susirinkusieji lietuvių pasirodė gan dosniais, nes buvo susirinkę apie du šimtus žmonių, o aukų sumetė apie 150 dolių.

Pasibaigus aukų rinkimui, d-ras J. Basanavičius širdingai padėkavojo aukautojams už gausias aukas ir vėl pradėjo mums pasakoti — „ar verta griesti“ — musų tautos didvyri.

Susirinkusieji nekantraudami laukė, kad tik greičiau ji pamatyti. Štai į svetainę ieina tas gar-

naviūs plačiai mums papasakojo, jog mums, Amerikos lietuviams, susitaupins kiek centų, labai butū naudinga griesti Lietuvon, nes, sulig paties d-ro J. Basanavičiaus žodžiu, Lietuva šiandien jau turi daugelį naudingų draugijų, kurios užsiima ekonomiško gyvenimo pakėlimu, kurios, ant kiek tik jų spėkos pavolina, steigia įvairiuose Lietuvos kampeliuose pramoninkystės šakas. Lietuva šiandien turi daugelį darbščių vyru, kurie darbuojasi įvairose Lietuvos pakėlimo srityse. Tik viena nelaimė Lietuvos — truksta dar kapitalo. Tu rint šiek tiek susitaupius kapitalo, galima griesti Lietuvon ir ten prisidėjus pajais prie kokios nors dr-jos galima padaryti gerą pragyvenimą ir tuomi pagelbēti sutvirtinti musų tėvynei ir atsistoti ant augstesnio kulturos laipsnio.

Baigdamas savo prakalbą d-ras J. Basanavičius išreiškė savo norą, idant mes, Amerikos lietuvių, gyventume tarp savęs didžiausioje meilėje, vienybėje, su tikime ir galop pasakė: „Lai gyvuoja Amerikos lietuvių!...“ Tais žodžiais užsibaigė prakalba, ir susirinkusieji lietuvių daug išgirdė apie Lietuvą, ējo linksmi namon.

A. K. L.—s.

ATHOL, MASS.

Rugsėjo 29 d. čia kalbėjo musų tautos atgaivintojas, gerbiamas d-ras Jonas Basanavičius. Savo aiškioj kalboj jis nupiešė paskutinių 30 metų ekonomišką ir tautišką Lietuvos pažangą ir dideles permanentas, įvykusias viame lietuvių gyvenime. Paskui jis išreiškė padėką, kad vusur jis ir jo pagelbininką p. M. Yčas malonai priėmė, ir visi kiek galėdami aukauja Tautos Namus Vilniuje. Tarp ko kito d-ras J. Basanavičius maždaug taip išsireiškė: „Aš nesitikėjau, kad taip greit tarp Amerikos lietuvių tiek daug galima bus surink-

ti aukų — dar tik antras mėnuo kaip važinėju rinkdamas aukas, o jau turiu surinkęs pilnai dešimt tukstančių ir šešis šimtus dolarių ir manau, kad surinksiu dar dvi tokias sumas...“ D-ras J. Basanavičius pranešė, kad L. M. ir D. Draugijų namai kainuoja apie 150,000 rublių, bet juos pradėsi statyti nors ir su mažesne pinigų suma.

Baigdamas savo kalbą garbinės svečias šitaip išsireiškė: „Aš trošku, kad visi Amerikos lietuvių gyventų vienybėje, nežiūrint ant politinių bei kitų pažiūrų ir persitikrinimų, nes vienybėje yra tautos išganymas...“

Visai atsišveikindamas labai jausmingai bent du kartu atkartoto: „Lai gyvuoja Amerikos lietuvių!“

Čia gerbiamas d-ras J. Basanavičius padarė į susirinkusius neapsakomai gilią išpuį ir labai pakelė į sudrutino tėvynės mieles į doros jausmus.

Atholyje ant trijų šimtų lietuvių gyventojų surinkta aukų virš 100 dolių. M. Stakėnas.

MONTELLO, MASS.

Rugsėjo 23 d. atsilankė pas mus gerbiamieji svečiai iš Lietuvos, d-ras J. Basanavičius ir p. M. Yčas. Susirinkiman pribuvo stebinai daug žmonių — svetainėje ne tik kad nebuvu vetus sėdėti, bet ir stovėti. Visi su dižiu nekantrumu laukė gerbiamu svečių pribuvimo. Jiems patsiūlė, D. L. K. Vytauto bėnas užgriežę maršą. Paskian, sustojus publikai, Šv. Cicilijos choras pritariant benui, sugiedojė Lietuvos himnā.

Vienok delei kilusio nesusipratimo tarpe publikos ir vakaro vėdėjo, kun. Krasnicko, kaslink Laisvės choro prakalbos nevyko, ir garbingi svečiai greit apleido svetainę.

Rugsėjo 26 d. buvo parengtos prakalbos antrą kartą tada jau kun. Krasnicko nebuvė. Publikos prisirinko pilna svetainė. Susirinkiman atvyko tik p. M. Yčas. Pirmiausiai kalbėjo Y. M. C. A. sanarys, H. M. Gerry (angliškai), kurio kalba padarė gi-

Apart to, paskiau paaukavo \$5 p. P. Gold (anglas), Y. M. C. A. viršininkas iš Brocktono. P-nas Ambražinskis pirkė sieksnį žemės už \$10.50 ir padovanajo Tautos Namams Vilniuje; p. Yakavonis paaukavo 15 dolių.

Ižanga buvo 10c.; už bilietus surinkta \$63.10. Iš tų pinigų bus padengtos visos išlaidos, o likusieji pinigai bus perduoti d-rui J. Basanavičiui. Paskui dar liko suaukauta apie 50 dol., o „S. K. Dr.“ buvo paskyrusi \$100, bet tas dar bus apsvarstyta paskiau, o pinigai prisiųsti d-rui J. Basanavičiui.

Monteliečiai paliko labai linksčiai ir užganėdinti garbingų svečių atsilankymu. Jaunimas visi dabar prisimena apie tą puikų vakarą.

Reikia išreikšti padėką lietuviškam benui ir jo vadovui, p. Dambrauskui. P. Kazlauskas.

CAMBRIDGE, MASS.

Rugsėjo 22 d. pas mus atsilankė gerbiamieji svečiai iš Lietuvos, d-ras J. Basanavičius ir p. M. Yčas. Susirinkiman pribuvo stebinai daug žmonių — svetainėje ne tik kad nebuvu vetus sėdėti, bet ir stovėti. Visi su dižiu nekantrumu laukė gerbiamu svečių pribuvimo. Jiems patsiūlė, D. L. K. Vytauto bėnas užgriežę maršą. Paskian, sustojus publikai, Šv. Cicilijos choras pritariant benui, sugiedojė Lietuvos himnā.

Vienok delei kilusio nesusipratimo tarpe publikos ir vakaro vėdėjo, kun. Krasnicko, kaslink Laisvės choro prakalbos nevyko, ir garbingi svečiai greit apleido svetainę.

Rugsėjo 26 d. buvo parengtos prakalbos antrą kartą tada jau kun. Krasnicko nebuvė. Publikos prisirinko pilna svetainė. Susirinkiman atvyko tik p. M. Yčas. Pirmiausiai kalbėjo Y. M. C. A. sanarys, H. M. Gerry (angliškai), kurio kalba padarė gi-

FELJETONAS

„Nešvarus gyvulys“.

Anandien prieš vakarienę užėjau į lietuvišką karčiamą. Už baro stamalinėja didelis vyros, juodais susidraikiusias plaukais, sutrošišpej iš kelinių marškiniai, paniurės ir subriuzges. Galėtum jį priimt už ką kitą, bet jeigu jis tik vienas už baro, tai priemiai už saliunininką. Ir neapsirkau.

Duok, sakau, stikleli raudonojo vyno.

Sudrikė plaukai atsisukė į mane, prisilenkė ir ne tai išsišiepė, ne tai susiraukė.

Ką?

Stikleli raudonojo vyno.

Vyno! Ką užsimanė. Gerkalaus ar šnapso.

Kad aš noriu vyno.

Tu kurčias! Sakiau, kad nėra vyno, ir pasakyk savo bobai, kad iškrapštystu tau ausis.

Apie bārą buvo čiela eilė tai stovinčiu, tai ant trikojų ožiukų pasišedusiu „kostumeriu“. Saliunininko pamokinimas jiems taip patiko, kad visi pasileido juokais.

Ho, ho, ho! — kvatojo vienas su atmaukta kakta, mėlyna nosimi ir su kyšančia karpa ant žando. — Ho, ho, ho! Jurgi, ar tu niekad nepadarai su pačia rasilio vyno? Duog žmogui. Stebuklinga buvo, kada jis gi ir

gaudavo laiko perskaityti laikraščius! Bet jis visus perskaudavo ir gana sveikai apie juos protaudavo. Ginčus jis karčiamose vieną užbaigdavo — arba su gerais argumentais, arba (kaip kada) pridėjės ir savo stambią leteną kam-nors į kubrį. Užtai jis visi vadindavo „ministrus“.

Ir štai atsitiko scenos permanenta. „Ministeris“ pačiame mane už priepečių, apsuko varu nuo durų ir, pristumės prie baro, suriko į saliunininką:

Tu esi prasčiausis kiaulė — duok šitam žmogui vyno!

Išsidraikė plaukai suniurnėjo, susilenkė prie musių nutiskuotos šėpos ir ištraukė bonką, kurioje buvo kokia tai randona sunka ir saužukė vyšnių apie dugno gunkla.

Man geriant stikleli karčiamoje buvo tyku, tik kitame gale baro kam tai išspruko garsi pakužda: Tėvas su Maike nusudijo Jurgi!... Vienas kitas buvo pradėję juoktis, bet „ministras“ taip aiškiai pažiūrėjo į tą galą su savo vienintele akimi, kad visas tas incidentas kažin-kur ten po bariū ir prapuolė.

Bet nelemta buvo taip užsibaigtai. Kažin-kas vėl užkabino Mueuką ir vėl jį išvardino „Keleivio“ Maike. Jeigu Mueukas butų nutylėjęs, tai butų „politiškos“ diskusijos tuo ir užsibaigę.

Ką tu čia mane mėgdžioji: Maike, Maike-e-e?! Maike vieniam spangiams akis atidaro. Jis ir kunigams pilvus pakrato, ir Dievą kaip su virpėiu iš dangaus

pabado, ir kapitalistų šunnybes išverčia, ir tautiečių renegatams padus svilina, ir... ir... ir...

Šarap, ju kreizi Maike! — paerzino atmauktakaktis karpa.

E ką gi čia, — spiegė Mueukas. — Vis Maike, Maike-e-e... Aš nieko daugiau neskaitau, kaip Maike. Nuo jo dažinojau, kad nėra Dievo, nėra dušios, kad mano protėviai buvo bezdžionės, kad kunigams ir kapitalistams reikia perskrosti pilvus, išvaryinti taukus ir iš jų nulijti jų pagrabu žyakes; kad ne Maike, aš bučiau ir po šai dienai nežinojės, kad tautiečiai yra išgamos, renegatai, vagis, judošiai, gaudagrūs, — žodžiu, kvailiai per visą pilvą! O jis vis Maike, Maike-e-e...

Mueukas apsisukė, pašiuravo dešiniu padu į grindis ir pikta nusispjovė, — bet nepataikės spjautuvėn užkabino tiesiai ant kelinių šlaunės atmauktakaktinių. Tas spryre atpakaliu Mucinką — ir laimė buvo šito, kad laiku pasitrankė.

Prie baro svečiai užė-klegėjo. Vienas rėkė: Bravo, Mucuk! Kitiemet tave aprinksime šventakuprių kunigu...

Tuom pakužentas mažas žvairėlis da drąsiau rėkė:

Aš kol gyvas... Aš Maike skaičiau ir skaitysiu. Spjaut man ant visų kitų laikraščių!... E-e-e — tie visi išgamos, klerikalų išmatos, renegatai, šnipai, caro patikūnai, siurbėlės, niekšai, rup...

Šarap, pliurzau! — visus žvirblius nuo atšlajos nubaidysi, — sukriokė iš už baro šion pu-

sēn persilošes saliunininkas.

Tu man burnos neužkimš! — Tu man burnos neužkimš! — Čia tau ne Rusija. Aš gyvenu Linkolno ir Washingtono krašte! Aš gyvenu liuosybės šalyje, — kaip tas Maike-sako. Jūs visi kvailiai, klerikaliski fanatizmo manija ekstazo užhypnotizuoti parazitiški gizeliai...

U-u-u! — ausis su delnais užspaudės įmē kuksči atmauktakaktis.

liausiaj įspudį ant klausytojų. Jis labai nuosekliai prirodė reikalingumą lietuviams turėti Tautišką Namą Vilniuje.

Antras kalbėjo gerv. svečias, p. M. Yčas. Kalbėjo iš dviejų atvėjų — apie Tautišką Namą, apie lietuvių kultūrą bei dabartinių ju atgijimą ir apie šiai metais išleistą Rusijos manifestą. Jo kalba buvo labai aiški ir manioni klausyti.

Trečias kalbėjo p. Gegužis iš So. Bostono, Mass.

Galop D. L. K. Vytauto bēnas pagriežę, o Laisvės choras padainavo „Atsimeskim nuo senojo sveto.”,

Aukų Tautiškam Namui buvo surinkta \$165.77. Pirko žemės sieksnius šios ypatos: K. Laičiakas (du sieksnių), J. Danielius, P. Bartkevičė, P. Luzeckis ir Bieleckas. **K. Galinauckas.**

LAWRENCE, MASS.

Senai jau mes laukėme L. M. ir Dailės Draugijų pasiuntinių, d-ro J. Basanavičiaus ir p. M. Yčo. Galop jiedu pas mus atsilankę rugsėjo 24 d. Žmonių susirinkimai pribuvu virš 500 ypatų. Pirmiausiai kalbėjo d-ras J. Basanavičius, bet čia jo kalbos neminėsiu, nes visiems yra žinoma, kad d-ras J. Basanavičius savo maloniu išžiura ir turininga kalba greit sugriaudina lietuvių širdis; jis kalbėjo apie valandą laiko.

Paskiau kalbėjo p. M. Yčas, nušviesdamas lietuvių tautos garsią praeitį, jos vargus ir dabartinį atbudimą. P-nas M. Yčas kalbėjo ape pusantros valandos laiko. Jam kalbant, gerv. d-ras J. Basanavičius su viet. kun. Jusaičiu rinko aukas. Pabaigus p. M. Yčui kalbėti, jauna mergina, p-lė Zablockiutė, padavė jam gyvą gėlių buketą, kurį suteikė „Birutės” klubas, už ką gerbiamas svečias išreiškė „Birutės” klubui padėka bei širdingus linkėjimus. „Ir jūs, „Birutės” klubo sanarės, žydėkit-kvepėkit, kaip šitos gėlės” — maloniui balšu užbaigė padėkavonės žodžius p. M. Yčas.

Bažnytinis choras, vadovaujant varg. M. Paulukaičiui, padaina-vo keletą tautiškų dainų. Aparto, p. M. Paulukaitis buvo sutai-šeis orkestro. Jam už pasišventimą ir visiems muzikantams reikia iš-reikšti širdingą padėką...

kulturos pakelimą Lietuvoje, apie lietuvių pirmyniagą ir apie Tautos Namą reikalingumą. Kalbos pabaigoje prisiminė apie pabėgimą nuo karinomenės ir apie manifestą, o taipgi apie gržimą Lietuvon. Pabaigus kalbėti, jam buvo įteiktas gražus gėlių vainikas — bukietas.

Aukų surinkta apie 500 dolarių be draugysčių.

Choras, vadovaujant p. A. P. Kvederui, padainavo pora daineilių, o paskiau p. A. Kvederas vienas padainavo dar pora, kas labai užganėdino publiką; ištis, labai švelnus ir malonus p. A. P. K. balsas. Taipgi padainavo solo p-lė M. Jablonciutė ir p-lė O. Karpavičiutė, o vienos ugštosios mokyklos mokinys padeklamavo eiles, pritaikintas augšto svečio priemimui. **Kaimynas.**

HAVERHILL, MASS.

Rugsėjo 25 d. pas mus atsilankę gerv. d-ras J. Basanavičius, kurio jau senai laukė vietiniai lietuviai. Mat, kiekvienam buvo malonu pamatyti tą pirmutinį, gal sakyt, lietuvių budintojā, tą seną Lietuvos kareivį, tą lietuvių tautos tėvą.

Susirinkimas atsiderė 7:30 v. vakare. Pirmutinis i susirinkius prabilo kun. A. Jusaitis iš Lawrence, Mass., kuris trumpai nurodė tikslą, delei kurio atvažiavo gerv. svečiai iš Lietuvos; jis apskė apie L. M. ir D. Draugijų veikimą ir apie Tautos Namams Vilniuje. Kartu jis ragino visus prisidėti aukomis pagal išgalėjimo.

Paskui kalbėjo d-ras J. Basanavičius, kuris labai aiškiai apskė apie Lietuvos praeitį — nuo pat senovės laikų iki šių dienų; jis taipgi paaiškino, delei ko lietuvių tauta atsiliko civilizacijoj nuo kitų tautų. Kalbėjo taipgi apie netikusį lenkų veikimą Lietuvos, o ypač Vilniaus gubernijos. Galop kalbėtojas kvietė lietuvius grįsti tėvynę ir prisidėti savo turtu prie lietuviškų draugijų, pramones bei išteigtai naujas istaigas.

Trečias kalbėjo Valparaiso, Ind. studentas Z. Jankauskas, kuris išrodičio, kokią svarbą turi tautiškas susipratimas ir kiek galėdama ragino susirinkius prie gausaus aukavimo Tautos Namams Vilniuje.

Aukų liko surinkta virš \$100. **Haverhillietis.**

WORCESTER, MASS.

Rugsėjo 20 d. „Birutės” Dramatiška Dr-ja parengė koncertą ir balių. Visas pelnas buvo skirtas Tautiškiems Namams Vilniuje. Buvo taipgi laikojant krasa bei dovanos skiriamos.

Choras, vadovaujant p. A. P. Kvederui, sudainavo keturias tautiškas daineles, kurrios žmonių širdis žavėtė žavėjoti; tiki gaila, kad laike dainavimo nekurie kėlė trukšmą ir tuom, žinoma, trukdė, kaip dainuotojams, taip ir klausytojams. Nereikia abejoti, kad trukšmadariai panašiai elgesi dikių išsitrukė alkoholiu nuodū.

Čia negaliu užtyleti apie musų miesto jaunuomenę — virus ir merginą, kuriems galima pridurti „sportų” vardą. Taigi, tie „sportai” dar angliskai neišsimokino, o jau lietuviškai užmirsšo — sarmata jums, lietuvių ir lietuviatės! Pažvelgkite ant kitų susipratusių tautų, o tuo pamaitysite, kad jos gerbia ir brangia savo kalbą, savo žmones, savo tėvynę. Žinoma yra ir čia prakilnių lietuvių bei lietuviatės!

Vidurmiestyje pradėjo statyti didžiausią viešbutį Portland. To viešbučio pastatymas apsieis 3 milijonu dolarių; dauguma darbininkų gaus dabar darbą.

SLA. 60 kuopa nustojo vieno sėnario, J. Sluekio. Mat, Sluekis laikė mažmožių bei saldainių

„sportai” igaus protą.

Pasitaikė man matyti gerai išaukštė bei tautiškai susipratuojant jaunimo kituose miestuose — malonu žiurėti! Jie suprantavo tautos pareigas... Kodel gimes, Worcesterio jaunuomenę, negalime elgties pavyzdingai ir gražiai?... **Kaimynas.**

CHICAGO, ILL.

Pasibaigus vasarai su jos gamtikais gražumais — malonumais, žmonių vėl turi kraustyties vienam, i svetaines-teatrus, kur gali tautiška draugija taip netikusiai pasielgė. Mat, ant mitingo, kada buvo apie tai tariama, daug buvo „Kovos” ir „Laisvės” šalininkų.

„Birutės” L. M. Dr-ja pirmoji turėjo sezono pradžioje perengusi vakarą rugsėjo 14 d. — su loši vieno veiksmo komedijėle „Concilium Facultatis”. Rugsėjo 21 d. buvo sulošta „Birutė” Žemkalnio melodrama, muzika Petrauskas. Muzikos vėdėju buvo A. Počius, žinomas Chicagos artistas-pianistas. Vakaras atsibuvovo šv. Jurgio parap. svetainėje. Dainavimas nusisekė vidutiniškai, tik nuo orkestro reikia pagaiduoti didesnio sutarimo — gaila, kad lietuvių negali sugaudyti muzikoj savo melodiją. Žmonių buvo pilna svetainė; mat šis vakaras buvo kaip „Birutė” Dr-jos jubilėjus 5-kių metų gyvavymo.

Ta pati vakara kitoje miesto dalyje, „West Side Auditorium” svetainėje, Dramatiškas Ratelis LSS. lošē Br. Vargšo naują veikalą „Ant Kryžkelio”, 4 veiksmų drama, režisieruojant pačiam autorui. Truso, kaip iš viso buvo matyti, padėjo rateliečiai, gana daug berengiant ši vakarą ir perstatymą iš rankraščio besimokinant, bet, gaila, kad mažai vakaran atsilankė publikos. Nieko nesakysim apie veikalą turinį; reikia tik paminėti, kad aktų tarpuose perilgos buvo pertrankos, kas ir nualino publiką besėdinuo 6-tos iki 9-tos val. Potam tėsė šokiai.

Taip ir pilasi paeiliui visa eilė įvairių vakarų, kurių perengimui daug jaunimas pasidarbėja, bet ir ne be naudos — medžiagą nauda, žinoma, ne koki, bet dvišiška — labai didelė. Jauni žmonės betrusdami-berengiami susitinka su visokiomis nuomonėmis ir viens nuo antro šlipuoja, jais su amerikiečiais.

Birželio 25 dieną sėdau ant milžino laivo „Imperator”, kuris pirmą kartą važiavo-plaukė iš New Yorko į Hamburgą. Liepos 3 d. jau buvome Hamburge, o 4 diena aplankiau pas Amerikos konsulij, p. Skinner, idant dalyvauti Amerikos Neprigulymybės šventėje, kuri švenčiama liepos 4 dieną (Fourth of July). — Hamburgas prabuvau tris dienas ir tris dienas Berline, kur budama aplankiau svarbiastas vietas ir pasigérėjau augšta vokiečių kultura. Po tam traukiau linkon Lietuvos. Iš Berline į Virbalio važiavome apie 12 val.

Taip ir pilasi paeiliui visa eilė įvairių vakarų, kurių perengimui daug jaunimas pasidarbėja, bet ir ne be naudos — medžiagą nauda, žinoma, ne koki, bet dvišiška — labai didelė. Jauni žmonės betrusdami-berengiami susitinka su visokiomis nuomonėmis ir viens nuo antro šlipuoja, jais su amerikiečiais.

Birželio 25 dieną sėdau ant milžino laivo „Imperator”, kuris pirmą kartą važiavo-plaukė iš New Yorko į Hamburgą. Liepos 3 d. jau buvome Hamburge, o 4 diena aplankiau pas Amerikos konsulij, p. Skinner, idant dalyvauti Amerikos Neprigulymybės šventėje, kuri švenčiama liepos 4 dieną (Fourth of July). — Hamburgas prabuvau tris dienas ir tris dienas Berline, kur budama aplankiau svarbiastas vietas ir pasigérėjau augšta vokiečių kultura. Po tam traukiau linkon Lietuvos. Iš Berline į Virbalio važiavome apie 12 val.

Taip ir pilasi paeiliui visa eilė įvairių vakarų, kurių perengimui daug jaunimas pasidarbėja, bet ir ne be naudos — medžiagą nauda, žinoma, ne koki, bet dvišiška — labai didelė. Jauni žmonės betrusdami-berengiami susitinka su visokiomis nuomonėmis ir viens nuo antro šlipuoja, jais su amerikiečiais.

Birželio 25 dieną sėdau ant milžino laivo „Imperator”, kuris pirmą kartą važiavo-plaukė iš New Yorko į Hamburgą. Liepos 3 d. jau buvome Hamburge, o 4 diena aplankiau pas Amerikos konsulij, p. Skinner, idant dalyvauti Amerikos Neprigulymybės šventėje, kuri švenčiama liepos 4 dieną (Fourth of July). — Hamburgas prabuvau tris dienas ir tris dienas Berline, kur budama aplankiau svarbiastas vietas ir pasigérėjau augšta vokiečių kultura. Po tam traukiau linkon Lietuvos. Iš Berline į Virbalio važiavome apie 12 val.

Taip ir pilasi paeiliui visa eilė įvairių vakarų, kurių perengimui daug jaunimas pasidarbėja, bet ir ne be naudos — medžiagą nauda, žinoma, ne koki, bet dvišiška — labai didelė. Jauni žmonės betrusdami-berengiami susitinka su visokiomis nuomonėmis ir viens nuo antro šlipuoja, jais su amerikiečiais.

Birželio 25 dieną sėdau ant milžino laivo „Imperator”, kuris pirmą kartą važiavo-plaukė iš New Yorko į Hamburgą. Liepos 3 d. jau buvome Hamburge, o 4 diena aplankiau pas Amerikos konsulij, p. Skinner, idant dalyvauti Amerikos Neprigulymybės šventėje, kuri švenčiama liepos 4 dieną (Fourth of July). — Hamburgas prabuvau tris dienas ir tris dienas Berline, kur budama aplankiau svarbiastas vietas ir pasigérėjau augšta vokiečių kultura. Po tam traukiau linkon Lietuvos. Iš Berline į Virbalio važiavome apie 12 val.

Taip ir pilasi paeiliui visa eilė įvairių vakarų, kurių perengimui daug jaunimas pasidarbėja, bet ir ne be naudos — medžiagą nauda, žinoma, ne koki, bet dvišiška — labai didelė. Jauni žmonės betrusdami-berengiami susitinka su visokiomis nuomonėmis ir viens nuo antro šlipuoja, jais su amerikiečiais.

Birželio 25 dieną sėdau ant milžino laivo „Imperator”, kuris pirmą kartą važiavo-plaukė iš New Yorko į Hamburgą. Liepos 3 d. jau buvome Hamburge, o 4 diena aplankiau pas Amerikos konsulij, p. Skinner, idant dalyvauti Amerikos Neprigulymybės šventėje, kuri švenčiama liepos 4 dieną (Fourth of July). — Hamburgas prabuvau tris dienas ir tris dienas Berline, kur budama aplankiau svarbiastas vietas ir pasigérėjau augšta vokiečių kultura. Po tam traukiau linkon Lietuvos. Iš Berline į Virbalio važiavome apie 12 val.

Taip ir pilasi paeiliui visa eilė įvairių vakarų, kurių perengimui daug jaunimas pasidarbėja, bet ir ne be naudos — medžiagą nauda, žinoma, ne koki, bet dvišiška — labai didelė. Jauni žmonės betrusdami-berengiami susitinka su visokiomis nuomonėmis ir viens nuo antro šlipuoja, jais su amerikiečiais.

Birželio 25 dieną sėdau ant milžino laivo „Imperator”, kuris pirmą kartą važiavo-plaukė iš New Yorko į Hamburgą. Liepos 3 d. jau buvome Hamburge, o 4 diena aplankiau pas Amerikos konsulij, p. Skinner, idant dalyvauti Amerikos Neprigulymybės šventėje, kuri švenčiama liepos 4 dieną (Fourth of July). — Hamburgas prabuvau tris dienas ir tris dienas Berline, kur budama aplankiau svarbiastas vietas ir pasigérėjau augšta vokiečių kultura. Po tam traukiau linkon Lietuvos. Iš Berline į Virbalio važiavome apie 12 val.

Taip ir pilasi paeiliui visa eilė įvairių vakarų, kurių perengimui daug jaunimas pasidarbėja, bet ir ne be naudos — medžiagą nauda, žinoma, ne koki, bet dvišiška — labai didelė. Jauni žmonės betrusdami-berengiami susitinka su visokiomis nuomonėmis ir viens nuo antro šlipuoja, jais su amerikiečiais.

Birželio 25 dieną sėdau ant milžino laivo „Imperator”, kuris pirmą kartą važiavo-plaukė iš New Yorko į Hamburgą. Liepos 3 d. jau buvome Hamburge, o 4 diena aplankiau pas Amerikos konsulij, p. Skinner, idant dalyvauti Amerikos Neprigulymybės šventėje, kuri švenčiama liepos 4 dieną (Fourth of July). — Hamburgas prabuvau tris dienas ir tris dienas Berline, kur budama aplankiau svarbiastas vietas ir pasigérėjau augšta vokiečių kultura. Po tam traukiau linkon Lietuvos. Iš Berline į Virbalio važiavome apie 12 val.

Taip ir pilasi paeiliui visa eilė įvairių vakarų, kurių perengimui daug jaunimas pasidarbėja, bet ir ne be naudos — medžiagą nauda, žinoma, ne koki, bet dvišiška — labai didelė. Jauni žmonės betrusdami-berengiami susitinka su visokiomis nuomonėmis ir viens nuo antro šlipuoja, jais su amerikiečiais.

Birželio 25 dieną sėdau ant milžino laivo „Imperator”, kuris pirmą kartą važiavo-plaukė iš New Yorko į Hamburgą. Liepos 3 d. jau buvome Hamburge, o 4 diena aplankiau pas Amerikos konsulij, p. Skinner, idant dalyvauti Amerikos Neprigulymybės šventėje, kuri švenčiama liepos 4 dieną (Fourth of July). — Hamburgas prabuvau tris dienas ir tris dienas Berline, kur budama aplankiau svarbiastas vietas ir pasigérėjau augšta vokiečių kultura. Po tam traukiau linkon Lietuvos. Iš Berline į Virbalio važiavome apie 12 val.

Taip ir pilasi paeiliui visa eilė įvairių vakarų, kurių perengimui daug jaunimas pasidarbėja, bet ir ne be naudos — medžiagą nauda, žinoma, ne koki, bet dvišiška — labai didelė. Jauni žmonės betrusdami-berengiami susitinka su visokiomis nuomonėmis ir viens nuo antro šlipuoja, jais su amerikiečiais.

Birželio 25 dieną sėdau ant milžino laivo „Imperator”, kuris pirmą kartą važiavo-plaukė iš New Yorko į Hamburgą. Liepos 3 d. jau buvome Hamburge, o 4 diena aplankiau pas Amerikos konsulij, p. Skinner, idant dalyvauti Amerikos Neprigulymybės šventėje, kuri švenčiama liepos 4 dieną (Fourth of July). — Hamburgas prabuvau tris dienas ir tris dienas Berline, kur budama aplankiau svarbiastas vietas ir pasigérėjau augšta vokiečių kultura. Po tam traukiau linkon Lietuvos. Iš Berline į Virbalio važiavome apie 12 val.

Taip ir pilasi paeiliui visa eilė įvairių vakarų, kurių perengimui daug jaunimas pasidarbėja, bet ir ne be naudos — medžiagą nauda, žinoma, ne

J. ŠEINIUS.

KUPRELIS

Apysaka.

pietuosiva. Kuo turēsiu, tuo ir pavaisinsiu. Juk tu pas mane geras svečias. Lauktas — nesulauktas.

Tikrai norėjau valgyti. Nuo pakvietimo nei nepamaniau atsisakyti. Motina, tieša, buvo šio-to indavusi, bet aš ne ēmiau: „Kur tenai, sakau, eisiu maluman su tokiuo ryšiliu. Gal namon paleis“. Apsirikau.

Kuprelis kambarėlis, atidalintas dviem sienelėm nuo viso maluno, išduoda labai puikiai. Nei trikampė išvaizda nieko negadina. Sienos abėcėmis išklijuotos. Paveikslais-paveikslėliais nukabinėtos. Daugiausia vis jo paties darbo. Regimai, portretai visokie. Puikus skobnelis, šale tokiai pat dvi kedi. Lova, gražiai apdengta. Visur švaru, malonu, niekur jokios dulkelės. Bet gražiausias papuošalas tai buvo spinta, pilna kningų. Matėsi ten Kantas, Leibnitas, Fejerbachas vokiškoje kalboje; Flamarijonas, Mejeris, rusiškai; net Žiul-Vernas su Uelsen ir Konan-Doiliu. Ir taip daugybė visokiu.

— Vis tai mano perskaityta, — pasergsti jis man.

— Iš kur jū Tamsta tiek ir ēmei?

— Gi prisipirkau. Nemažai gavau nuo dvaro ponaičių, paties pono. Aš kningoms pinigu negailiu.

Viename kampe matau labai keistą daiktą. Ne tai paukštis, ne tai kas. Dasis protėjau, kad tai modelis kokiam nors monoplanui.

— Ko tu taip žiuri į jį, akis ištrenkės? — klausia jis pasididžiuodamas.

— Matau, jog čia Tamstos išradimas.

— O kaip-gi. Matysi, kad aš skraidžiu, tai nei vanagas nepagaus. Mano bus gerensis už visus, ligšiolei išgalvotus. Jis bus begalo lengvas ir valdysis ne kokiai ten prietaisais, bet paties žmogaus judėjimu. Reikės tiktais truputį pasilenkti ir jau žemyn skrisci, atsiloši — augštyn kelsies, pasikrepsi — šonan važiuosis. Vis tai be jokio regulatoriaus... Stebėtina, kaip tai žmonės ligšiolei negalėjo da sau oro paversti. Juk tai lengviausias ir maloniausias kelias. O-o! kad skraidysiu, — trepterejo Kuprelis koja.

Seniau, da prieš keletą metų, nieko aš nežinojau apie jo išgalvojimus. Nesigirdavo jis. Tiktais šiandien viskas pasirodė. Nebuvau taip-pat niekados nei šitam jo kambarėlyje. Jis nieko jan neįsileidžia. Pats-vienas teineina.

Tuoju išėmė iš mažutės spintelės sviesto bliudeli, dideli, kaip kelma, suri, dešra ir duonos pusbakanėl. Iš mažo krepšuko išdėjo du peiliu ir dvejas šakutes.

— Buk tokais geras, ragauk mano valgymelių, — maloniai kviečia rodydamas i skobneli.

— Ačių, ragausiu, — atsakau artindamasi.

— Tai gerai. Kuo turiu, tuo ir vaišinu. Gal Dievas duos kada geriau pavaisinsiu. Jei tiktais norēsi užsuktį į Kuprelį.

— Kodel-gi ne?

— Mat esi mokytas, o aš kas?

— Niekus Tamsta šneki!

— Na, nieko. Ir aš kada-nors pasikeliau augšiau. Pinigus dabar kraunu, skatikai i skatikai dedu. Niekur dykai neišleidžiu. Jeigu kninga tik pavilioja kokia...

— Gardžios Tamstos dešros, — pagyriau, norėdamas jį nukreipti kiton pusēn, kad greičiau priėjus prie pertraukto apskymėlio.

— Nieko sau, gardžios, — atkando, pažiurejo ir padėjės sako: — Mat kaip pasaulis surėdytas, kad vienas gyvis kitą ēda. Tuomi vien ir gyvena... Uhu... Štai kiaulė bėginėjo, kriukė, ēdė žolę, javus, o dabar mudu jā ēdava. Jeigu visa gamta nesipjautų pati tarp savęs keletą dienų, tai numirtų, tuojuo viskam galas butų. Kad ir žmogus — valgo visokių gyvulių-gyvulėlių mėsa visokius augalus, vaisius; jii gi iš savo pušes kamuoja vargai, priespaudos, po myriui kirmėlės užbaigio; be to ir kita kitą, pristige maisto, suėda-surija. Net baisu pagalvoti; žmogu šiurpuliai sukrato!... Ir visa tat ne-

lengvai kiekvienam duodasi, per kovą, per krauju, per prakaitą. Kas mielą valanda reikia sau gyvenimą pirkti. O kokia brangi kaina! Visa juk žmonija, nuo-pat pradžią savo sąmoningesnio gyvenimo, stengiasi tā kainą sumažinti, papiginti. Bet ką-gi matome: vieniems gyvenimas paliko visai pigus beveik dovanai, kitiems begalo brangus, kąd nei išipirkti negalima. Ir vėlgi kadaikščiau jau kas, kaip stengiamasi tā nelygbybę pratalinti! Ir prašalinta taip mažai, kad net išduoda, jog pabranginta. Rodosi jokių pajęgų nėra visa tai sulyginti. Ir ar atsiras tokiai, nesitikima. Bet tos pajėgos yra, yra, tiktais paslėptos, kelias į jas geležinius vartais užrakintas, ir raktas niekam nežinomas. Daugelis jas matu vien pro raktu skylutę. Kas neturi akių gerų, neintemžiai. Tasai ir tu pačių vartų nemato... Bet atėis genijus ir ras tā raktą ir tuos vartus atidarys. Ir išsiverš pro juos viesula pajėgos neigdėtos ir nugriaus-nuvers-suardys jos tasienas, tas pilis, kurias žmonės patiš sau per tukstančių-tukstančius metų lipdė-krovė ir dabar da tebelipdo. Nuplaus-nuneš jū griuvėsius į giliausias marias, kur juos banguodamos vilnius sudažyž-pavers į smulkiausį smėli. Ir nušvis gyvenimas kitoks... Jau yra apaštalu to genijaus, yra pasiuntinių, kurie skubiai skina-ruošia jam taką. Neužilgo ateis....

Nutilo Kuprelis. Rankomis užsidengę akis. Gilių susimastę. Paskum atkėlė galvą ir klausia manęs, klausia retai tardamas, tarytum jo žodžiai, kaip vandens lašai, kristų juodon bedugnē:

— Ar lauki tu genijaus to?

— Laukiu... laukiu... — iš gelmių sielos jam atsiliepiau.

— Ir tikėjimas tada bus kitoks, ir žmonės Dievą supras ir mylęs jį ne taip... Ir žmonės kam gyvena žinos ir savo sielą matytys ir į kitą pasaulį aukso kopėčioms lips... Ir meilė nevylinga bus, vien skaisčiai širdyje prie širdies riš ir vaisius saulės atakaitoje augins....

Vėl nutilo. Vėl paskendo savo mintyse.

Mane lyg šaltis suspaudė ir kausto kaulus, šaldo kraują. Noriu išnykti, dingti. Užmiršti viską... Nematyti nieko...

Ir štai, rodos, keliuos, keliuos.. Keliuos į bekraščius, išmirusius plotus.. Visur lygu, tuščia, dyka, tamsu, šalta. Bet gera, gera... Nematau, nei žinau, kas ten apačioje yra, kaip ten grumias, kraujuos plauko, putoja, verda... Gera, gera...

Bet štai balta juosta švysterėjo. Ji tēsias, auga, plečias. Viską uždengė. Viskas jau balta. Balti, platūs tyrymai. Staigu daiktais žalia pasirodo. Plačiau, plačiau. Zalia visur. Žaliumoj rudi, palši taškai sumirgėjo. Kitas į kitą artinas, lekia-lekia. Daugiau ir daugiau. Sukibo, susitvėrė. Užmarguliau. Raudonos dėmės paplito. Vien jau raudona-raudona...

Užsisukė galvoje.

Nusigandės pravėriaus akis. Kuprelis jau nėra. Išėjo kur.

Prieinu į langą. Kojos nutirpę, vos padžinti galima.

Žiuriu pro jį.

Dangus iš visu pusiu niaukiasi. Juodi debesėliai kila, voliojasi augštyn. Vėjas didinas ir didinas. Smarkiai syvra linguoja. Juodalksnyno viršunės. Rugių laukai, lyg marios siubuoja.

Ir linksma, malonu man, kad aš matau mišką, rugius, pievas ir sodžius aplinkui. Taip, regis, jie brangūs, tai pbrangūs.

Da linksmiai pasidaro, kaip pamatau keliu važiuojantį žmogų, dvi kažin kur eianti moteriški...

Sugrižo Kuprelis. Nurimės, pralinksmėjės truputį

— Visur apžiurejau. Klausyk dabar, pasakosiu...

XXII.

Praėjo mėnuo, du, bet šnekos apie muodu nepakilo augščiau. Šmeižė po truputį, senoviškai. Manėva, jog taip viskas ir nūtis-sudilis, tarnaitė neįsuduos. Džiaugėvos, kaip ir pirmai. Matydavos bažnyčioje ir pas mane.

Tėvai ją, tiesa, nesiliove bare, bet barėtaip sau, neperpiktais, tikėdamiesi, kad jų dukrytė susipras, mes mane mylėjusi. Ji galvojo, kad jiems atgris taip nuolatos barti, nusiramins išpalengvo, nutils ir leis ją tėviškai palaiminę, už manęs.

Bet per pačias Velykas, nei iš šen, nei iš ten, paplito po visą miestelį ir sodžiu,

kaip kokie pilki rukai, bjauriausios šnekos. Šnekėjo, buk tai mudu tarnaitė viena naktį radusi lovoje gulinčiu, buk jau Kazė neužilgo pagimdysianti vaiką, buk mudu kiekvieną vakarą vienas pas kitą pro langus landova ir taip be galo, be krašto.

Kada aš apie tat užgirdau, mane tarytum kas šaltu vandeniu apipylę, tarytum krutinę replėms suspaudė. Niekados nesitikėjau, kad žmonės gali taip pramanyti, taip išmeižti, taip begėdiškai vardą dergti, visų akys niekinti. Išsitikinu tada, kad žmonės, tai visviena, kaip šunis, kurie jeigu matu kieno laimę, tai stengiasi ją išplėsti, pikčiausiu budu išvogti, lyg Rudis nuo Margio išmestą kaulą.

Singedo man visų Velykų šventę. Vieton džiaugties, sunkiausias akmuo prislėgė... Ir kažin kodel, kaip tiktais Velykos, tai su manimi kokia nors nelaimė, koks nors prieplolis, kad ir menkas. Ir ligšiolei taip. Gal aš užsihypnotizavau save, ar ką. Kolei buvau jaunesnis, nepasitaikydavo taip, tiktais nuo Velykų pas aną seni kunigą ir pasukum Skruzdynose. Matyti jog įsikalbėjau.

Tuoju pradėjau kaltininko jieškoti. Prispyriaus tarytum jo žodžiai, kaip vandens lašai, koks nėra labiau pagrasius pasiskatė galu-gale.

Mat ji neškentėjusi ir pasigyrusi savo geriausiai draugei, Rožei. Gavo nuo jos žodži, kad ji toliau nepaleisianti. Bet ir Rožė nebuvu tokia keta, ištruko ir iš jos.

Kaip neverkė, kaip neraudojo mano tarytę, atstačiau ją ir gana. Sugrižo, žiuiri, ant rytojaus. Ėmė vėl ašaroti, kojosna pupliti, maldauti visaip. Priemiau atgalion. Neištirėjo mano širdis.

Pravaduose Kazytė nebeatejė ant viškų. Nebegiedeojo, kaip lakštingalė, šale manęs, nebedžiugino savo žydrionis akelėmis.

Laukiau bažnyčion ateinant.

— Gal nors tarp žmonių pamatysi, — sakiau.

Neatėjo. Nepamačiau.

Tuoju supratau, kad nelabai kas gero ir su ja atsitiko. Kad ir ją kas kankina-vargina.

— Tėvai užpykę galėjo primušti, pri-daužyti.

— Ją primušti, ją pridaužyti!? Dieve, Dievulė mano!

Gal jie išvežė ją kur-nors į gimines, pažistamus, kad ir nematyti manęs? Gal laiko uždarę-užrakinę?...

Kiek jai reikės be jokios, menkiausios kaltės iškentėti! Kiek paniekinių, piktažodžiavimų nuo tėvų išgirsti! Nabagėlė ji, nabagėlė!...

Kad įmanęs, rodos, bučiau, tai kažinkai su tais žmonėmis padarės, uždeges juos su miesteliu, su sodžiumi ir su visakuo. Tegul iškeptų ugnyje jų liežuviai, tegul jie patiš dumais nuteit!...

— Bet ne čia vien šneka, o tur-but ir viso jau parapijoj, — maniau sau.

Išsiša valaitė bijojaus iš namų nosies iškišti. Bažnyčion ėjau slaptymadasi. Nemalonu buvo net kokį žmogų sutikti.

Bet paskum pradėjau galvoti:

— Kas man, esu nekaltas! Ką man tie nenaudėliai gali piktuoji padaryti? Kam aš turiu jū bijoti, jū lenkties? Tai tiktais blogiai.

Vienok pamatęs ištolo kokį miestelėnā ar miestelėnė, tuojuo suku šonan.

— Da pažiurės kaip, ar pasakys ką.

Nebeatejė Kazytė bažnyčion nei kitą sventadienį.

Visai nupuoliau. Da baisesnis nerimas pradėjo imti.

— Kas bus, kas nebus, eisiu jos pažiurėti! Apgiūsiu ją! — nusprendžiau.

Neišdrėsau tečiau.

Tiktais naktį nuėjau nors palangėn palausyti.

Apėjau iš kitos pusės, nuo lauko. Peris koriau per tvorelę. Ant kojų pirštų prisiartinau prie griničios. Tylu. Visi miega. Nuslinkau pasieniu į seklyčios langą, ties kuriuo jis lova stovi ir kur jis su sesele miega. Užemiau kvapą. Klausau... Staigu Margis iš kažin kur sulojo. Puolė ant manęs, bet pažinės liovėsi ir ēmė jau linksmaiurgžti, ant krutinės šokinėti. Vos atsikračiau nuo jo. Užpykęs paliko ir nuėjo sau.

Klausau arti valandos.

— Gal užgirsiu kokį balsą, ar ką? Gal ji suvaitos, ar sudejuos?

Neišgirdau nieko.

Pabarbenau į stiklą. Kartą, kita, trečią. Galop kumsčia rėmuosna pabelžiau. Smarkiai-nekantriai.

Girdžiu sučėžėjo kas lovoje. Persiverči, atsikėlė.

— Kas čia? — klausia plonas Julytės balselis.

Persigandau. Nuo lango, kaip kulką, atšokau. Pervirtęs per tvorą, kiek tik siekt, drožiau namon. Atsigriždavau kartkartėmis:

— Gal vejas senis?!, Namie atsiduriai visas šlapias, kaip linu marka.

Vos trečią šventadienį pamačiau ją. Klupėje prie piloriaus, kaip ir kadai. Niekur nesidairė, iš nežiurėjo.

KAZYS PUIDA.

Laisvos Mintis.

(Kritikos bruožai.)

XLV.

V. K. Račkauskas, Girnikas Pašakarnis. Begėdis. Jonas. — Pasakojimai. Išleido Br. Bačkauskienė. Spašdino B. M. Bujanauskas.

1401 M. Main Ave. Scranton, Pa. 1911 m. 42 ps.

Račkauskas žinomas labiau skaitantciai visuomenei kaip Karolis Vairas. Jo raštai išsidraikę po jvairius laikraščius ir sunku šiandien susitverti by kokia nuomonė apie tą talentą, kurs visgi ateityje žada sutverti ką-nors.

Patekė mano rankon pasakojimai malonai nudiugino mane, juo maloniu, kad tarp daugybės amerikiečių leidžiamoji šlamšto, pasirodė tikro talento tvariniai.

Ypač įdomus ir charakteristinis yra „Girnikas Pašakarnis“, kurio neiškenčiau neišvertęs lenkų kalbon, kuomet rengiau lenkų visuomenei jaunuju lietuviu rašytojų almanachą, kurs ši rudenį bus atspausdintas po antgalviu („Červony kogut“) „Raudonas Gaidys“. (Tikiuosi, p. Račkauskas nepyks ant manęs, jog jo nesiklausęs — išverčiau jo veikalą). — Viršminėtoje apysakoje daug tyro lietuviu sielos, jo budo — jo iškilios ambicijos, tradicijos, seimyninės ar kitos kokios — atremtos.

„Begėdyje“ gražiai paduotas musų klebonijų vaizdelis. Klebono savotiškai etika, senų tradicijų atsižemus, gryna sąžina apgaudinėja Dudauską. Ir net kito kunigo kurstomas, Dudauskas nesutinka savo uždarbio reikalauti, taip užguita, užbauginta jame laisvės nuovoka, asmenio apsigynimo instinktas iš pašaknų išrauta — viskas klebono geradario rankose. Taip tradicija liepia — taip Dudauskas — baimės konservatorui padarytas — jos seka, jai net kurstomas nesipriešina.

Pilkas tai musų Dudauskų būties vaizdelis. Charakteristinis jis tik musų senosios kartos kunių etikai bei jų įtakai į artimiausius bažnyčios tarnus; o nuo jų — į parapijonis.

„Jonas“ — amžinoji lietuvių išeivijos būties tragedija. Tema niekuomet neįseminta, niekuomet neužbaigama. Ir kaip jvairus gyvenimas su savo prajovais — tokios jvairios bus temos iš musų daugkenčių išeivijos gyvenimo.

Vaizdelis skaitosi labai lengvai, gražiai ir labai malonu, pagalvoti liepiantį įspūdį palieka.

XLVI.

Kun. J. Tilvičio eilės. Palaimintas triusas. Vilnius. Juozapo Zavadskio spaustuvė. 1912 m. 24 ps.

Skardžiai suskambėkit sodžiaus kanklininko, ūzini, sumezgiant, nekažkosies stygos... Iš skurstančios nuolat širdies dainininko Nelankit mokslinčiai Homero čia knygos Visuomenė taip gi turės mažai naudos; (3).

Tokias tai žodžiai pradeda kun. Tilvytis savo kningutę. Savaime iškyla klausimas: — kokiuo tikslu dirbamas darbas, jei jis neatneša naudos visuomenei? — Pats autorius papaiškina, jog jis tik savo parapijonams dainuoja. — Už ką? — Už naujos bažnyčios pastatymą.

Labai gražu.

Bet pažvelgus kiek giliau ir neprikišant kun. Tilvyčiu jokių blogų norų — jo aršinys visiškai musų literaturoj nepageidaujamas. Ir štai kodel.

Visų-pirmiausia jo kningelė turi grynai agitacijinę prasmę. Lietuvių kaimietis, ypač dar klebonijos slenksčius dažnai žingsniojasi, labai godus garbės. Toksai savo parapijonų išgyrimas, kokių kun. Tilvytis parašė, yra stačiai kenksmingas iš etinio atžvilgio. Kiekvienas parapijonas ilgainiui pareikalauja, kad ir jo dvylekis, kuri jis bažnyčiai paaukojo, butų paskelbtas visuomenei, kuomet tai visuomenei visiškai nesvarbu žinoti kas kiek bažnyčiai aukoja. Vesti aukų saskaitos savo parapijoje — tai kas kita, tai jo teisė ir pareiga. Bet negana to, bet tokio plato skelbimo už naujos bažnyčios pastatymą, kuri juk savo reikalams pastatyta, — prasimūša dar ir kas kito: Paskatinimas kitiemis uoliai naujų bažnyčių statyti, nes, esą ir jus taip gražiai klebonas aprašys, „išdrukavos“ ir visi apie tą „ne-paprastą“ žygį žinos!

Visa tai yra kutenimas tamšių žmonių išstinktu, gerbimas tos tuščiagarbės, su kuria kunigams, pirmoje eilėje kovoti reikėtu.

Vargšė musų poezija! Kokiu tik temu jai ne-surandama, kokiai tikslais jos nepasigauna!

Ilgai ji dar kamuošis — atsikėps, kuomet lieťuvių pamils kningą, kuomet dailioje raštijoje jieškosis atsilio bei pasimēgimo. Tuomet tokie kun. Tilvyčio rašinai, užkampio bei specifinės agitacijos, pagaminti, bus nepastebimi, kai pgražiame sodine nepastebimas nususės krumoksnis.

XLVII.

St. Przybyševski. Svečiai. Vieno veiksmo dramos epilogas. Vertė Liudas Gira. Jono Rinkovičiaus leidinys. Vilnius 1913 m. 16 ps.

Tai jau antras vertinys iš turtingų bei turiningu Przybyševskio veikalų. Ir šis kiek geriau nusisek už „Sniegą“, nors ir Girai nepavyko sugriebti Przybyševskio stilistikos paslapčią. Prie to dar reikia pastebeti, jog Gira gana dažnai vartoja žodžius netinkamoje prasmėje:

„...Nelaimingi prietikiai taip lengvai gal atsiktis.“ (13).

Žodis „prietikiai“ pavartota visai neatsakomai. Prietikiai — stosónki, o ne — wypadki, zdarzenia. Lietuvių kalboje turime žodį „prieupolis“ tokiems supratimams išreikšti, tik nežinia kodel tas žodis ligšiol neigia raštijoje pilietinių teisių. Gira šiame ateityje stengesi, taftotafijos išvengti ir pavartojo visiškai savo prasme netinkamą žodį. Bet ir toliau savo klaidos natitaiso. Ir tokį netinkamų bei rašinio prasme užtemdančių žodžių šiame vertinyje gana dikčiai.

Przybyševskio „Svečiai“ kitados padarė Giron pilį įspūdi, kur vaizdžiai atispindėjo jo pačio veikale „Svečiai“ Nepažistamo roloje. Įspudžio tokio gilaus buta, kad net originalė pjese pavadinta tuo pačiu vardu ir Nepažistamas Przybyševskio Giros „Svečiuose“ visai skolintas su visais savo veikimais bei reikšme.

Nepažistamas — anojis nenuvoktinė vidujinė imperatiivė jiega, randamas ir kituose Przybyševskio veikaluose. Pamatinai Przybyševskio tvėrijos motivai iš jaunesniųjų veikalų raudona gija tėsiasi per visus jo net vėlesniojo periodo rašinius ir todėl atskirai jo veikalai sunkiai suprantami.

Netaisyklingi vertimai, vietomis iškrepta originalė prasme, nesugriebtinas stilius upas, su kuriu Przybyševskis ankštai jungia rašinio prasme — visatai tik apsunkina tokijų dalykų skaitymą ir sumažina vertę paties veikalo skaitančiųjų akys. Nes nežiūtenka mokėti by kuri kalbą, bet anot prof. A. A. Potebnia, reikia jieškoti kiekvieno žodžio vidujinės prasmes, — reikia atrasti vidujinės sataika tarp žodžių grupavimo ir sugriebti tikroji vidujinė sakinio prasme, o ne toji, kurią sakiny savo „fizine“ išvaizda reiškia. Tik tuomet vertinys nebūs „vertinu“, bet literaturos tvariniu.

O tokį vertimą dar ilgai reikės laukti.

ZENO.

Kiekvienas žmogus, kuris tik skaitė kulturos historiją, ši bei tą žino apie stoikų mokyklą, kuri buvo augstai pakilusi pas senovės graikus, o pasiskui ir pas romėnus. Stoikų platinimos idėjos taip galop sutvirtėje, kad romėnų imperatoriai su šarvuotais kareiviais pirmame šimtmetyje po Kristaus gimimo vargiai išdraskė jų mokyklas ir mokytojus sukiši į kalėjimus.

Stoikų mokslo bei mokyklų uždėjėjų buvo Zeno, delto, manau kiekvienam apšvietam žmogui nauodinga bus žinoti nors trumpą Zeno biografiją bei jo gyvenimo aprašymą.

Zeno gimė 355 m. prieš Kristaus gimimą Graikijoje, Citiūm paviete, Cyprų kaime. Zeno tėvas buvo pirklys ir turėjo nuosavą laivą. Jis gyveno gan gerai ir savo sunų lavino pirklystės profesijoje. Zeno, baigęs pradinę mokyklą, varė su tėvu pirklystės amatą ir bepirkliaudamas tankiai atlankė Atenus ir pasipažino su graikų galvočiais, Sakrata, Aristoteliu, Platонu ir kitais; net galop jis vaikščiojo klausytu jų lekeių.

Tame laike graikų mislinčius Aristotelis laikė mokyklą Aleksandrioje ir išguldinėjo pedagogiją, tai yra mokslo apie mokinimą jaunuomenęs. Zeno tula laiką klausė pas Aristotelį pedagogijos lekcijas ir paskiau jis labai užsiinteresavo mokinimo mokslui.

Vieną syki jo tėvas vežė Zenoną iš mokyklas namo per jures; ju laivas užėjo ant jurių uolų ir sudužo; jo tėvas nuskendo, o jis pasiekė vienas graikų žuvininkų laivelis, išgelbėjo nuo mirties ir nuvežė į Atenus. Zeno, netekęs tėvo, o podraug ir darbo, buvo priverstas jieškoti naujo užsiėmimo. Tame laike Graikijoje augštai stovėjo jaunuomenės mokinimas; tai Zeno greit ir užėmė vaikų mokytojus vieta. Mokyti vaikus jam labai sekėsi, ir jis greitai uždėjo savo mokyklą ir pavadino ją Stokuk (Stoa — graik. portikas.) mokykla.

Stoikų mokykla Graikijoje ant tiek turėjo gerai pasisekimą, kad bėgyje 70 metų ji turėjo šimtus tukstančių pasekėjų, kurie platino stoikų mokyklas moksli ir drutino jas įtekme tarpe visų pavaldinių, nutarė galop atskirti vaikų mokinimą nuo valstijos.

Sulig stoikų nuomonės vaikų auklėjimas ir mokinimas yra geriausias tik tuomet, kada tėvai priversti rupinasi privatišku budu auklėti ir mokinėti savo vaikus. Taigi, nuo stoikų mokyklos įtekme Graikijoje tėvai įstatymu buvo priversti privatišku budu mokinčių savo vaikus amato ir doros. Toki sistema vaiku auklėjimo Graikijoje gyvavo laikė dviejų šimtų metų, iki Atenai pateko į Romos imperatoriaus Andrijano rankas.

Įtekme tarpe visų pavaldinių, nutarė galop atskirti Tunelio prakasimas lėšavo \$14,000,000 ir septynis metus darbo. Ilgio turis 12 angliskų mylių. Abelmai Šveicarijos geležinkelis siekia 2,352 angliskas myli.

Sveicarija neturi marių pakraščio, bet skaitosi turtinė vandenimis. Turi daugelį didelių ir srautinių upių, o taipgi gan daug ežerų. Iš penkiolikos svarbesnių ežerų dvieju, t. y. Genevos ir Constance (pastarasis daugiau priklauso Vokietijai), paviršius siekia virš 200 ketvirtainių angliskų mylių su 1,000 pėdų didumo. Daugybė ežerų pagimdo tirpantieji ant kalnų ledai.

Agrikultura. — Žemės yra visokios 28% nedirbamos, 36% panaudojama pievoms ir ganykloms, 18,4% — miškams. Yra skaitome 3,300 ketvirtainių mylių miško, kurie didesnė dalis priklauso valdžiai, kuri jais ir rupinasi. 1901 m. buvo pasodinta 23,731,376 medžiai.

Nors ant kalnų amžinas sniegas viešpatauja, tečiaus pakalnės gausiai derlingos. Čia visur pastebima visokų javų, kurie gan puikiai uždera, ypač kviečiai. Bet daugiausiai čia auginama vynuogių. Statistika parodo, kad vynuogių auginimui panauja 78,930 akru žemės. 1 metus mažiau-dauugiai išdirba 35,800,000 galionų vyno. Šveicarijos vynas — gardus gėrymėlis Europos aristokratijai.

Nors žemė vietomis labai derlinga, bet dirbamai permažai. Vidutiniškas uždėjimas — tai apie 3,500,000 bušelių grudų. Kartais daugiau 10,000,000 bušelių grudų pargabena iš kitų šalių, daugiausiai iš Rusijos ir Vengrijos.

Klimatas. — Klimatas nevienodas; ant mažo ploto yra visokio klimato; įvairumo priežastis — amžinių kalnų ledai. Kalnų viršunės — sniego ir ledo užklotos, apačioje gi yra apdirbami laukai, puiškų daržai ir vynynės.

Išdirbystė. — Stoka dirbamos žemės priverčiantojas prie amatninkystės ir pramonijos.

Šveicarijos išdirbystė priklauso 40% gyventojų užsiima žemdirbyste, o 34% išdirbystė bei amatninkyste. Išdirba iš medvilnės audimus, šilkinius kaspinus ir kitokius papuošalus. Daugiausiai išdirba laikrodėlių, ypač miestas Neuchatel ir Geneva. Kitokios išdirbystės randasi kiekvieno stoboj. Svarbiausia — pienininkyste. Pieno produktai kasmet suteikia kraštui pusėtinai turto; padaroma apie 500,000,000 svarų. Juk Šveicarijos suriau randasi visuose pasviečiuose.

Gyventojai. — Daugiausiai Šveicarijoje randasi vokiečių, paskui sekā francuzai, italai ir kiti. Visi — apsišvietę. Visų gyventojų skaičiuota i 3,400,300.

Tikyba. — Ankstyvesnių amžių to krašte gyventojų religija nėra žinoma. Po Kristaus gimimo išsiplatinę ten krikščionybę, ir visi pasilikę katalikais. Atsiradus protestonų tikybai, katalikystė pradėjo laipsniškai pult žemyn. Po daugelio karų ir peštinių didelis reformatorius Cvingli 1531 m. sutraukė ryšius su Roma. Tais pačiais metais dievo katalikų protestonų kantoną (apygardą) ir viską jam sunaikino, o pati Cvingli nužudė.

Panešus daug vargu ir užpuolimų šalis tapo palinossuota iš po vokiečių letenos 1648 m., ir apšauktiame pilna neprigulmybę. Tai pirmutinė laisvės žvaigždėlė Europos padangėje. Nuo tų metų tikyba paliko privatišku kiekvieno žmogaus klasimui. Dabar Šveicarijoje yra 0,6 protestonų, o kiti visi — katalikai.

Valdžia. Šveicarijos valdžia daug panaši į Savientų Valstijų, tiktais daug praktiškesnė. Šalis susideda iš 22 mažų viešpatysčių, kurios paprastai kantonais vadina. Kiekvienas kantonas turi savo klasiką naminę tvarką — jis yra neprigulmingas. Kiekvienas kantonas renka sau urėdus ir steigia mokyklas pagal didžiemos piliečių norą.

Šalis turi gerai apdirbtą konstituciją, viršaujanti įstatimavystės instituto ir pildomą valdžią. Iš Šveicarijos federališkų reikalų yra du rumu. Šalis prezidentas renkamas iš įstatytų 147 narių (1 nuo 20,000 gyventojų) trims metams. Rinkimai parlamentinių tiesioginių ir slaptų. Kiekvienas atstovas gauna \$4,00 už dieną ir 5 centus už kilometrą kelionės išlaikinę. Visi svarbiausiai šalių paliečiantieji dalykai esti perleidžiami piliečių slaptu balsavimu. Balsuot turi tiesių kiekvienas 20 metų senumo pilietis, vyros ar moteris.

Kultura. — Apie kulturos laipsnį gerai galima spręsti pagal nuosekliaus ir praktiško šalies tvarkymo. Čia randasi virš 6,400 mokyklų su įvairiais mokslo skyriaus; jose randasi virš 14,000 mokytojų. Minėtas mokyklas lanko apie 600,000 mokinį; taipgi yra 5 universitetai su 600 profesorais. Universitetus lanko 26,000 studentų. Mokyklas priverstinai turi lankytis vaikinai ir mergaitės nuo 6—7 metų. Pradinėje mokykloje turi butinai išbučti 7—9 metus.

Prie upės Reino ir ezero Zuerich randasi miestas Zürich, kuriame yra įsteigta federališka politechnikos mokykla, kuri visos Europos moksleivių vilote vilioja. Nemažai jų ten ir esti. Tai nuo Šveicarija garsi. O juk už Kauno guberniją mažai ką didesnė.

Pr. S. Žuravskis.

pirštus žiuri.

Lietuvos keliai tai tikrai blogi. Važiuojant tokiais keliais, kokie yra Lietuvoje, manau sau, kad ne tarp civilizuotų žmonių randiesi, bet tarp laukinių. Cia tai aiškiai matomas žmonių apsilidimas ir net pavydumas; niekas netaiso savo kelių, rodos, tik todel, kad kaimynas nepasinaudotu. Lietuviai, mat, dar iš seno nenuolaidus ir labai pavydys, myli be reikalo po teismus tąsyties ir jei gali prigriebti, tai ir savo tikro brolio nesigaili.

Tečiau lietuviai pradeda, nors ir pamažu, susiprasti. Lenkai matydamai tą lietuvių kilimą net iš kailio neriasi, o ypač sulenkėjė lietuviai arba lietuviai išgamos. Tulas lenkų savaitinis laikraštis „Tygodnik Ilustrowany” pilaversto tulžies nuodus ant lietuvių yra siaip juos šmeičia, o labiausia inteligenčia ir kunigus. Apgailestauja, kad lenkiškuose (?) miestuose, kaip tai: Kalvarijoje, Seinuose ir Suvalkuose ima viršu lietvomanizmas ir esą, lenkas, kuris lietuviškai nekalba, neturis čia ką veikti. Priveda, kad Suvalkuose išskurusi lenkų vaizbos draugija, kuri turėjo gauti nuo valdžios leidima. Valdžia davusi leidimą su ta išlyga, kad visi reikalai bus vedami rusų ir lietuvių (kaipo vietine) kalbomis. Lenkai šaukte pradėjo šaukti, kad girdi, gal ir saulė pradės iš kitos pusės tekėti, jeigu jau lenkams reikia tokia barbariška kalba kalbėti, arba reikalas vesti. Rašytojas savo straipsnyje nurodo, kad už lietuvystęs kėlimą kalė puolanti ant lietuvių kunigų, apsilikusių taukuotais abitais su „Salmiu” Seinuose. Tiesą sakant „Salmiu” ne mažą rolo losia Seinų seminarijoje, skiepydamas lietuvišką dvasią į jaunus kunigus.

Emigracijai Lietuvai daro neapakšta skriaudą. Deleji emigracijos ne tik kad mažinasi jos darbininkų skaitlius, bet ir jos rubenės nesiaplinta. Ukininkų žemės iki šiol jau buvę išrēžta į šešimtgius, dvarai jau buvę išparcėlioti ir buvę lietuvių rankose. Neturintieji žemės trauktų tollyn rytus ir pietus ir stumtų lenkiškai kalbančius iš Lietuvos ribų bei platinį jos rubenės. Daugiai atbulai dedasi: lenkai ir russai perka Lietuvos laukus ir ją ištautina. Sulig mano nuomone, reikėtų Lietuvos pavaryti didelę agitaciją ir pasistengti sustabdyti emigravimą Ameriką. Tokiuo budu buvę galima trumpu laiku padaryti Lietuvai daug maudos, buvę galima pagerinti jos ekonominių padėjimą.

Tiesa ir iš Lenkijos ne mažai emigruoja, bet reikia žinoti, kad Lenkijoje daugel žmonių yra mažemai arba bežemais, o ypač Galicijoje. Ten ir laukai daug menkesni. Pas mus kitaip yra. Ukininkas, turintis 35–40 marginų lauko, daug geresnio lauko ir prirengimo salygų, palieka savo uki, pačią ir vaikus, nemokėdamas jokios kitos kalbos nei žmato, keliauja į Baltimorę ar koki kitą didesnį miestą mokyties švarkų prosi. Išmokes šiek tiek prosi, pagyvenęs porą metų Amerikoje, traukia ir savo šeimyną. Toks lietuvių pasielgimas, tai tikra saužudystė. Pavesk 35 marginus gero lauko vokiečiui, ar belgai, ar holandui, tai pamatysi kaip jie mokës iš to lauko pasiundoti ir jausis esą viešpačiais.

Kad atmokėtai Lietuvai už padaryta ar daromą skriaudą, amerikiečiai lietuviai turi pasistengti grįžti atgal į Lietuvą, pirkti pareclinojamus dvarus kol yra svetimtančiai dar neapipirk. Lietuvos taipgi yra gera proga uždėjimui ivairių dirbtuvii, fabrikų ir fabrikelių, kol dar jūždai neuždėjo. Mašinas, kurios reikalingos ivairiose dirbtuvėse, galima gauti ant lengvų išmokesčių. Taipgi reikalingi Lietuvos ivairių amatninkai, mechanikai bei mašininstai. Ypač dabar, išleidus Rusijos valdžiai manifestą, daugelis gali drąsiai, be jokios baimės grįžti į Lietuvą.

Augščiau minėjau, jog emigracija labai Lietuvą skriaudžia. Bet be to dar reikia paminėti ir kitas dalykas, butent — kad Lietuvą skriaudžia ne vien tik prastulai, bet ir šviesuoliai. Daugelis lietuvių jaunuomenės, baigusių augstosius mokslius, traukia iš Lietuvos, i užrubeži, geresnių vietų jieškodami. Tuli nei neatsimokėjė Lietuvai nei už duoną bei išauklėjimą, išvažiuoja svetur, apsiveda su svetimtūtėmis ir žyva Lietuvai. O lietuvių, kurios baigė augstesnius mokslius, negali rasti sau vyro. Tik beveik vieni lietuvių kunigai pasiliesta tarp sovijų, dirba ant tautiškos dirvos, draugauja su savo tautiečiais ir skleidžia tarp jų apšvietą ir tautišką susipratimą. Iš kunigų tarpo randasi daug darbščių vyru, už ką lenkai daugiausia ant jų ir užsipluota.

Elgėtų skaitlius Lietuvos žymiai sumažėjės, o tas reiškia, kad žmonės labiau apsišvietė. Rusijos valdžia pasiryžus išleisti įstatymą, pagal kurio vajai priversti iki 14 metų turėti lankytį mokyklą. Ukininkai skundžiasi, kad, girdi, nei piemenu netekia ir prisidėsias dar vienas „krizis” prie darbininkų stokos.

Dievotumas ir pasminkai Lietuvos taipgi žymiai sumažėjo. Kad ir eina žmonės neva į bažnyčią, bet nebe taip daro, kaip pirmiau — vasaros metu pavésiaujant šventoriui ir kalbasi apie ivairius reikalus. Tuli nei iki šventoriui nedaeina. Pamokslai labai maža dalis ištisai teklause. Ar tas nežmonės nauda, ar ne, atsisakau apie tai kalbėti. Paminiu tik patį faktą, kur kiekvienas gali pastebeti. Bažnytkiemiuose, kur nėra karčiamų, ne taip skaitlingai renkasi žmonės, dauguma traukia į tokias bažnyčias, kurios arčiau prie karčiamų.

Dumą išleidus naujus įstatymus, sulig kurių, vagių nekiš i vietinius kalėjimus, bet tiesiog varei į Siberiją prie sunkių darbų. Ukininkai tais įstatymais labai džiaugiasi.

Viena dėdienė man pasakojo, kad jau ir Lietuvos moteris atsakso kudikius krutimis penėti, esą: perdaug vargo. Suprask, kad ir jos jau į ponias virsta. — (Užbaiga bus.)

Vincas Ambrozevičius.

Kin. p. A. T. Račiunas grįžta Ameriką.

Pirmiausiai turiu pranešti gerb. „Vien. Liet.” skaitojamas, kad musų tautietis, plačiai lietuvių visuomenėi žinomas kinematografistas p. A. T. Račiunas priebus Ameriką spalio 14–15 d.

Žemiau noriu suteikti keletą žinių apie p. A. T. Račiuno atsilankymą ivairiose Kauno ir Vilniaus gubernijų vietose.

Rugpjūčio mėn. pradžioje p.

A. T. Račiunas pradėjo savo kelionę po Kauno guberniją. Pradėjo nuo miesto Jurburgo, kuris guli ant Nemuno upės kranto ir, traudamas paveikslus, važiavo Neapoli pakraščiai Kauno link. Li-

ko nuimta daug historiškų vietų, guliničių vienoj ir antroj Nemuno upės pusėj, kaip Kauno, taip ir Suvalkų gubernijos. Dar daugiau, žinoma, liko nuimta šiaip labai gražių vaizdų.

Kaune p. A. T. Račiunas tikėjos, kad pasiseks suorganizuoti tenai esančius lietuvius ir surengti kur-nors už miesto šventadienye kokią-nors „gužynę”, laike kurios žaidžiant vienoj vietoj jaunuomenėi galima but nuimti kinematografui paveikslų. Bet tas jam nepavyko. Štai ką jis pats apie tai rašo:

„Kauno lietuvių neparodė jokio gyvesnio prijautimo mano darbui, ir iš ten esančių lietuvių gyvenimo nepasisiekė nuimti nieko žymesnio. Labai gaila...“

Iš Kartno p. A. T. Račiunas nulyko į Vilnių, tą senobinę ir dabartinę lietuvių sostinę. Pirmiausiai jis atsilankė „Lietuvos Ukininko” redakcijoje, kur ji priemė labai malonią. Vilnius nelyg labai malonių. Vilnius inteligenčia ir „L. U.” redakcija, kur ji priemė labai malonių. Vilnius pagalba naujosios gadynės mokymo įmonės, butent — su kruto-mujių paveikslų pagalba. Pasišventės šitą vasarą apkeliauti Lietuvą jis, be abejo, parsivęs iš ten daug žingeidaujantieji Amerikos lietuvių turės progą ateinančią žiemą pamatyti.

Ponas Račiunas — tai pirmas tarpe lietuvių kinematografiastas, kuris pradėjo žadinti lietuvius su

pagalba naujosios gadynės mokymo įmonės, butent — su kruto-mujių paveikslų pagalba. Pasišventės šitą vasarą apkeliauti Lietuvą jis, be abejo, parsivęs iš ten daug žingeidaujantieji Amerikos lietuvių turės progą ateinančią žiemą pamatyti.

Zingeidumo delei žemaičiai paminėti, kiek jau p. Račiunas bekeiliaudamas yra nuėmęs paveikslų baigiant pirmomis rugšėjo mėn. dienomis (dar mėnesį jis dirbs). Stovinčių paveikslų, historiškų ir žiaip gražių vaizdų — 335; kruotomų — iš gyvenimo darbų ir žiaip ivairių „pramogų” — 5,000 pėdų. Tuos augščiau minėtus paveikslus žingeidaujantieji Amerikos lietuvių turės progą ateinančią žiemą pamatyti.

Kartu pranešame, kad mes laukiai tos dienos, kada ir pas mus apsilankys gerb. svečiai dras. J. Basanavičius ir p. M. Yčas. Pas mus nėra tokio lietuviu, apart kelių tamšių ciciliukų, kurie, žinodami d-ro J. Basanavičiaus praeitį ir tikslą atsilankymo jo su p. M. Yču Amerikoje, negerbtu ir nešelptu tų Lietuvos pasiuntinių.

Lai gyvuojā dras Jonas Basanavičius, p. M. Yčas ir Lietuvos Mokslų Draugija! — Juk kur mokslas, ten yra susipratimas, meilė, dora ir teisybė...

Pijus J. Žiuris
(Virš. 84 kuopos TMD.),
Adomas J. Kadišius
(Rašt. 84 kuopos TMD.)
Elzbieta K. Gildgiutė
(Iždin. 84 kuopos TMD.).

◆◆◆◆◆

Laiškai I Redakcija

Gerbiamoji „V. L.” Redakcija:
Meldžiame „V. L.” skiltose patalpintose visuotinė susirinkimo nutarimą kaslink neteisings korespondencijos tilpinių „V. L.” num. 38.

Rugsėjo 28 d. visuotiname susirinkime liko perskaitytos neteisings korespondencijos, tilpinių keliuose lietuviškuose laikraščiuose, taipgi ir „V. L.”. Ten aprašoma, kad draugas L. Griksas per prakalbas niekines socializmą ir tautiečius... Ne tikai tuo tarpu sugrįžta Gennaras ir parneša Maliliellai pavogtus nuo Madonnos deimantus. Maliliella puosiasi deimantais, vienok svajoja vien tik apie Rafaelį. Gennaras sakosi, jog už šią šventavystę Švenčiausioji Panelė nerustausiant ant jo, nes jis tą padarė iš meilės del Maliliellės.

Trečiasis aktas parodo kamoristų buvęne tų pat atlaidų naktį. Religiškos apeigos maišoma su šokiais, dainomis ir sauvaliojimais su mergomis. Ibėga Maliliella slėpdama ant savęs Madonnos deimantus ir šaukiasi Rafaeli apginti ją nuo Gennaro, kuris ją gaudo. Rafaelis pamislija, jog Maliliela meilinosi su Gennaru, stumia nuo savęs Maliliellą ir liepia atvesti Gennarą gyvą, ar mirusį. Maliliellai parpuolus pasirodo ant jos Madonnos deimantai ir kamoristai, pamatę tokią šventenybę, baisiai nusigasta.

Pranešimui apie tai į laikraščius liko išrinktas komitetas iš triju ypatų (susirinkime dalyvavo 150 žmonių).

Išrinktieji komitetan nariai:

M. Maskvitis,

K. H. Gedvillo,

S. Steinis.

Gerbiamoji Redakcija:

Meldžiame pataisyti atspausdintoje musų korespondencijos tilpiniuje „V. L.” N40, apie streiko užbaigimą Montello įsiskverbusias klaidas. Pradžioje 3-čios eilutės, atspausdinta „15 rugsėjo, o turi buti 7 d. rugsėjo; 1, 12 eilutėse atspausdinta „mus organizavo vietiniai socialistai“, o turi buti: mus organizavo nekurie vietiniai socialistai. Abelai, mes rašydami neturėjome mintyje vių vietinių socialistų, o tikai nekurius.

Montello, Mass. Lokolo sekrt., S. Steinis.

Nariai:

Juozas Lukošonis,
Joseph Žemaitaitis,
Augustin Budris.

◆◆◆◆◆

“Prie Protesto”.

Kingston, Pa. Mes, draugai ir draugės TMD 84 kuopos, igaliome žemaičiai pasirašiusis draugus bei musų kuopos viršininkus išreikšti papeikimą socialistų laikraščiams, *Laisvei*, *Keleiviui* ir *Kovai*, kurie nešvariai ir nežmoniškai šmeičia musų gerbiamus svečius iš Lietuvos, L. M. ir D. Dr. pasiuntinius, d-rą J. Basanavičių ir adv. bei V. Dumos atstovą M. Yčą. Taipgi pilnai sutinkame pagelbėti, kaip laike išžiavimo, taip ir paskiau.

„Iš meilės“. Spalio 11 d., su batoje, Brooklyno Lietuvaičių Klubas stato ant scenos plačiai pragarsėjusių penkų veiksmų dramą „Iš meilės“. Veikalas atkartoamas antru kartu — lošiant veikalą pirmą kartą, Brooklyno publiką sutiko jį su entuziazmu, nes buvo jis atliktas stebetinai gerai. Galima pilnai pasitiketi, kad ši kartą viskas bus atlikta daugiau.

Nors dar jaunas Brooklyno Lietuvaičių Klubas, bet savo

procesija nešdama Madonną ir visi meldžiasi. Rafaelė pasižada, priparodymui savo meilės link Maliliellės, pavogti nuo Madonnos virus deimantus ir atidiuoti savo mylimajai. Vienok Gennaro paravaro šalin Rafaelė ir pats gretinasi prie Maliliellės.

Antramjame akte Carmella kalbasi su Maliliellą ir Gennaru savo sodne, tu atlaidų vakare. Carmelai nuėjus, Gennaro gretinasi prie Maliliello su savo meile. Maliliella pasisako, jog ji mylanti Rafaelę, kuris del jos nesigaili net savo išganymą prarasti, jog žada pavogti nuo Madonnos deimantus. Gennaro pasiryžta pats pavogti tuos deimantus ir išeina. Ateina Rafaelis su draugais ir dainuoja pas Malilielles vartus, bet tuo tarpu sugrįžta Gennaras ir parneša Maliliellai pavogtus nuo Madonnos deimantus. Maliliella puosiasi deimantais, vienok svajoja vien tik apie Rafaelį. Gennaras sakosi, jog už šią šventavystę Švenčiausioji Panelė nerustausiant ant jo, nes jis tą padarė iš meilės del Maliliellės.

Trečiasis aktas parodo kamoristų buvęne tų pat atlaidų naktį. Religiškos apeigos maišoma su šokiais, dainomis ir sauvaliojimais su mergomis. Ibėga Maliliella slėpdama ant savęs Madonnos deimantus ir šaukiasi Rafaeli apginti ją nuo Gennaro, kuris ją gaudo. Rafaelis pamislija, jog Maliliella meilinosi su Gennaru, stumia nuo savęs Maliliellą ir liepia atvesti Gennarą gyvą, ar mirusį. Maliliellai parpuolus pasirodo ant jos Madonnos deimantai ir kamoristai, pamatę tokią šventenybę, baisiai nusigasta. Tuotarp Gennaras, kamoristų vejamas, ibėga — nudžiuga parnėjė Maliliellą, bet ji papasakoją, jog tai jis pavogė Madonnos deimantus. Maliliella meta deimantus Gennarui po kojų ir išbėga skandyties. Pakilus viesula užgesina žvakes, o kamoristai išsibėgojo. Gennaras išpuola į desperaciją, sudeda deimantus prie Dievo Motinos paveikslą ir pasipjauja. Atbėgusi minia, jieškodama vagies, randa Gennarą jau negyva.

Ši opera bus vaidinama *Centrally Opera House* New Yorke visa savaitę, pradedant nuo spalio 14 dienos. P. Buksnaitis.

◆◆◆◆◆

Vietinės Žinios

Teatras ir Muzika.

MADONOS DEIMANTAI.
(I Giojelli Della Madonnna.)

Kompozitorius Wolf-Ferrari operoje „Madonos Deimantai“ gražiai

veiklumu ir prakilnumu gerai jau žinomas ne tik Brooklyno, bet ir apie linkės lietuviškajai visuomenė — visi atkreipia savo domą ant klubo sąnarių energiško veiklumo ir jų geru tikslu bei noru.

Ši karta augščiau paminėtas veikalas lošiamas naudai Lietuvai Tautos Namų Vilniuje.

Matant tą visą, Brooklyno, New Yorko ir apie linkės lietuvių butinai pasistengti atsilankyt i McCaddin Memorial Hall (Berry str., tarpe So. 2-ros ir 3-čios gat.), idant pasižerēti lošimų dramos „Iš meilės“. Kiekvienas turėtis iš to ketveriopą naudą: 1) linksmai ir smagiai praleis vakarą (laikę lošimo Ct. Brooklyno choros atlikus keletą dainų); 2) pamatyti labai naudingą ir paminėjantį veikalą; 3) priduoti daugiau drasos bei energijos klubo sąnarėms veikti ateityje, nes jos matys, kad visuomenė atjaučia joms ir jų veikimui; 4) (svabliausia) prisidės prie pastatymo Tautos Namų Vilniuje, nes likusi nuo vakaro pelnā gerbiamos klubo sąnarės aukauja tai augštai ir naudingai lietuvių tautos istai-

Priegtam, šitas lošimas — tai pradžia žieminio teatralio sezono, užtai tą pradžią reikia pasistengti atlikti kuogeriusiui.

Lietuviai, turėkite atmintyje, kad spalio 11 d. (vakare) lošiaus „Iš meilės“.

Visi laukia svečių iš Lietuvos. Kada, atvažiavus gerbiaiems svečiams iš Lietuvos, d-rui J. Basanavičiui ir p. M. Yčiui, Ct. Brooklyno lietuvių dažinojo, kad svečiai prieš išvažiuojant atgal Lietuvon atlankys ir juos, tai jie labai apsidžiaugę ir pradėjo tarpties, idant tuos brangius svečius suktiki knogeriausiai ir, idant jiems suteikti kiek galint daugiau aukų. Net ir moterėlės tuom užsiinteresavo — jos tankiai apie tai kalbėjo ir klausinėjo krautuvinkų, kaip daugiau žinančių žmonių — kada ir kokio dieną atsilankys brangus svečiai ar abu kalbės laike susirinkimo ir tt.

Labai but geistina, kad ir šios apie linkės lietuvių neatsilikyt nuo kūty lietuvių apgyventų kolonių ir pasistengtų tinkamai priimti svečius ir nepasigailėtų pagal išgalės paauknoti.

Esant tokiam svarbiams reikaliui, labai but gerai, kad vietinis klebonas, kun. Kuodis, paragintų per įpomokslą savo parapijonus nesigallėti aukų Tautos Namams Vilniuje ir užleistų vietą, kur dabar yra laikomos pamaldos, nes kitur nėra tinkamos susirinkimui bei prakalboms vietas.

Gerbiami svečiai aplankys Ct. Brooklyną spalių mėn. 27 d., padėlio vakare.

Pilnai pasitikiu, kad Ct. Brooklyne gyvenantieji lietuvių parodys, kad jie supranta dalyko svarbą, t. y. Tautos Namų naudą visai lietuvių tautai. Aš užtikrintas, kad jie pasirodys esą karstais lietuvių, tikrais Lietuvos sunais ir dukterimis — jie malonai priims svečius ir aukaus tiek, kiek tik jie išgales.

Zinoma, tarpe musų atsiranda keletas niekš, kurie ne tik žodžiu stengiasi užkenkti prakilnių kulturos bei tautos darbui, bet talpina savo tuščias, niekam netikusias mintis i socialistų laikraščius — „Kovą“ ir „Laisvę“, bet lietuvių visuomenę su panieka pažvelgę į tokį jų pasielgių ir galutinai jų pasmerkė. Mes visi, neatsižvelgdami ant panašių niekš pastangų, privalome vaivyti prakilnų darbą pirmyn.

J. Skudutis.

— M. Petruskas, kaip girdėjome, grīsta iš Shenandoah'io tuoju po paskutiniu vakarui, ty spalio 9 d., kuriame statomi „Fauistas“ — muzika Gounod ir „Užburtas Kunigaikštis“ — muzika M. Petrusko. Šis pastaras tai tik pirmą kartą dar scenoje statomas abelai kaipo muzikalis veikalas.

Spalio 12 d. M. Petruskas bus jau Brooklyne ir kas mano pradėt Lietuviškų Konservatorijoj lavinties muzikos, tai tegul apsilankuo tą dieną ir užsirašo, kad pradėjus pilnai iš pradžios semestro darbuoties, idant kā-nors priengus iki Naujų Metų viešam pasirodymui. Patariame nepraleisti progos. Reguliariškas mokslas Liet. Konservatorijoje prasidės nuo spalio 15 d.

— Mikas Petruskas mums rado, kad jis ketina tvirt lietuvišką operą. Jis sako, kad jeigu surinkt dainininkus (tik mažas dauglis) Chicagos, Brooklyno, Shendoah'io, Waterburio ir Philadelphiais ir kitų vietu, o Brooklyną padaryti muzikaliu Metropoliu, tai galima butų turėt puikią lietuvišką operą ir tai greitu laiku. Gal but, kad jis tą gerai apgalvojo, nes daug net ne galimų dalykų jau galimais tapo, jam, M. Petruskui, pasidarbavus dailės srityje. Linkime viso geriausio.

— Rugpjūčio 27 d. apsivedė daugeliu brooklyniečių žinomas lietuvis Izidorius Stanevičius su Vince Lovinikaiute. Šliubą ėmė court'e.

— Spalio 5 d. Brooklyne savais reikalais atsilankė Kl. Jurgevičius, žinomas Bostono biznierius ir darbštus lietuvis.

— Pavyzdinas mokinys. Pasibaigus mokslu metams, parvažiavo namon, į pirklių šeimyną, gimnazistas.

— A nu-ka, Jurgut, parodyk savo „pašportą“, kaip tau sekasis moksle? — sako tėvas sunui. O ką tas reiškia: aritmetika — vienas, historija — vienas, gražraša — du.

— Tai, tėveli, štai kaip tą viską reikia skaityti: iš aritmetikos aš pirmas mokinys visoje klasėje, iš historijos taipgi, o ši gražrašas lygiai gerai mokinamės du.

— KRASOS DÉZUTÉ. Girdėjusiom. Nors Tamstos korespondencijai apie gerb. svečius parašyta gan puikiai, bet apie tą patį jau tilpo žinia „V. L.“ N 40; nedėsime. Lauksime nuo Tamstos žinučių tankiai.

Gailiū Jonui. Tamstos korespondencijai turėjome sutrumpinti, nes joje perdaug pasaliniai dalykai.

Franui Misiumui. Galima likti ant laivo darbininku — kaslink to kreipkitės į „V. L.“ agenturą, o jis viską parupis. Turint paliudijimą nuo konsulio Tamstos netrukus jokis Rusijos policieis, ir Tamsta pilnai ramiai parvažiūsi į savo namus. Su savimi galima vežties tik tuos drabužius, kurie pačiam reikalingi; daug vežties negalima, nes skaitosi, kad jie vežami pardavimui.

V. K. Puodžiuniui. Tamstos paskuiasai prisūstas straipsnis netilps, nes vis tai bereikalingi ginčai ir prirodėmai; priegmat, Tamstos straipsnis perdang jau neapdirbtas.

A. Linkui. Ačiu už paskuiasai prisūstas straipsneli — jis tilps vienam iš sekančių „V. L.“ numerių.

J. J. Nieniu. Tamstos rašinėlius gavome — ačiu. Sunaudosime.

A. K. Lui. „Tylas gilumoje“ gavome — peržiūrėsime. Rašykite tankiai žinutes bei trumpučius straipsnius.

Zemaičių Antanui. Tamstos straipsneli gavome — ačiu. Peržiūrėsime.

Kaz. J. Valiui, TMD. 113 kuop. rašt. Jušu „TMD. C. V. reikalaivius“ tilps sekančiam „V. L.“ num.

S. Dagiliui. Tamstos raštelį gavome — labai ačiu. Malonėkite tankiai priduoti žinučių iš Lietuvos; mėginkite rašyti ir straipsnius.

ĮVAIRŪS ŽMONĖS.

Tarpu žmonių yra didelis įvairumas. Kiekvienas turi kā nors, kas skiria jį nuo kitų. Kai-kurie žmonės gali pernešti visas oro permainas, jie nelengvai suserga, tuom tarpu kaip kiti yra dideli kankiniai. Tokie paprastai pirmiausiai netenka apetito bei jiegų, ir kiekvienam tokiam atskirkime mes norime jiems patarti Trinerio Kartaus Vyno Elixirą, kad tą viską prašalinus ir save sustiprinus. Ilgai vartojant ši vaistą, virinimo organai tam-pa stipresni ir gali atsišpirti prieš ligos užpuolimus. Vartokite ši vaistą, kaip tiktais patémysite bykokį silpnumą, apetito nustojimą, užkietėjimą, galvosopj arba skaudėjimą sunariuose, nervingumą, — žodžiu, kuomet tiktais jaučiatės sirguliojanti. Apteko-se. Jos Triner, Importer and Exporter, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Reumatiskuose skaudėjimose, nikstelėjimuose, išsisukimuose Trinerio Linimentas suteiks greitą pagelbą.

LIETUVĒ AKUŠERKA IR NURSE,

Baigusi Mokslo Columbijos Kolegijoj Geriausiai prižiurių moteris palage ir visokiose ligose, — už pigia prekę Kalbu lietuviškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir angliskai.

Mrs. A. Hopp, 220 Mc Dougal St., Brooklyn, N. Y. Telefonas: East New York 1643-W. 31—12—13

ANT PARDAVIMO

Restoranas ir Lunch Room persiduoda, labai geroj vietoje, apie linkės daug fabrikų, priežastis pardavimo nesutinkamus su pusininku. Būnis eina labai gerai. Kas norite pirkoti, lai pribuna laike pietų, tai pamatyk kiek žmonių lankosi. Kreipkitės sekančių adresu: William Urbachas, 724—11 Ave. New York, N. Y. Tarpe 51 ir 52 Str.

(42)

Parsiduoda bučernė su visais rakanais. Biznis eina gerai. Apgyventa vieta tarpe lietuvių ir lenkų. Lai-kau tą būnį jau 5 metai. Priežastis pardavimo keliausiu į Lietuvą. Kreipkitės sekančiu adresu:

A. M. Martus, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. (43)

Reikalangi du geri bučeriai, mokantys atsakantiai darbą. Nuolatinis darbas visados. Mokesčiai gera. Kreipkitės sekančiu antraštu:

New Brighton Meat Market, 105 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA RESTAURACIJA.

Vieša apgyventa lietuvių, būnis eina gerai. Pardavimo priežastis — savininkas turi važiuoti į kita miestą. Platesniu žinių sužinojimui kreipkitės šiuo adresu: 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Parsiduoda

Du lotai — trečias ir ketvirtas lotas nuo kampo — Jamaica, Long Island, N. Y. Tiktai vienos blokos nuo bažnyčios. Vieša apgyventa lietuvių ir lenkais. Daugelis Brooklyno lietuvių turi savo namus tenai, kaip F. Krantavičius, M. Švirmickas, Balženėnas, Pauža, Jadlauskas ir kiti. — Lietuviai norinti pirkoti tuos du lotus kreipkitės pas savininką ant šio adreso:

V. P. Mockus, 1635 North ave., Chicago, Ill. (42)

ANT PARDAVIMO

Būnerė į Groserstoris Labai geras biznis eina, priežastis pardavimo — išvažiavimas Lietuvon. Dažnai pas: John Kovach, 36 Grand St., Brooklyn, N. Y. (42)

Parsiduoda saliunas geroj vietoj. Būnis eina gerai; apgyventa tarpe lietuvių ir lenkų. Priežastis pardavimo — manau užsiimti kita būnui. Kreipkitės sekančiu adresu:

V. Strugis, 442 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Pajieškan P. Pileno, buvusio „V. L.“ agento, Paskutiniu kartu važinėjant po Pittsburgho apie linkės Malonėkite atsišaukti patis ar kas žinantių jie praneškite, nes turiu reikalą. J. J. Nienius, 9 Harkins Lane, Wilkes Barre, Pa.

(42)

ISRANDAVOJIMUI

Namas su 15 kambarių, elektros apšvietimui, su visoms itaismos (toilet, maudyklė). Randa tik \$55.00. Pažiūrėti ir pasiklausti ateikite prieš piešius

Mrs. M. Schwartz, 281 Berry St., Brooklyn, N. Y.

KRAUTUVNINKŲ IR AGENTŲ ATYDAI.

Mes esame importeriai ir wholesaleriai ištisos eilės dalykų, kurie yra ypatių įdomūs lietuviams, kaip tai: Gražių laisvalių su lietuviškomis eilėmis

Atvirlaiškiai su lietuviškais tekstais Kortelės gimimo ir varduvų dienai lietuvių kalboje.

Lietuviai maldaknygės

Paveikslai ir jiems remai

Ražantiniai

Skaplieriai

Medalikai

Mukos

Bažnyčinės lempelės (prie Švenčiausiojo ir t. t.)

Saltiniai šventintam vandeniu

Šventųjų stovylos

Apskelbimų kalendoriai tikėjimisko turinio

Brangakmenys

Vaikinių vestuvėms vainikai

Vaikinių laidovertėms vainikai su lietuviškais tekstais

Lietuviai kortelės Kalėdoms

Lopšiai Kalėdoms

Nosinės skepetaitės su lietuviška ir Amerikoniška vėlavomis ir daugelis kitų daiktų, įdomių lietuvių vertelgi-jai.

PAREIKALAVUS BY KOKIAM KRAUTUVNINKUI ARBA AGENTUI, PILNAS KATALOGAS PRI-SIUNCIAMA UŽDYKĄ.

Mes varome tiktais wholesalinis biznis ir katalogu privatiniems žmonėms visai nesiužiame.

THE LIPMAN SUPPLY HOUSE, 527 S. Fifth ave., Chicago, Ill. Dept. 7.

FARMOS! FARMOS!

Didžiausia lietuvių kolonija Michigan valstijoje, Lake ir Mason county, kur yra 145 lietuvių farmų. Aš esmu pačių parduoti toje apie linkėje iš anglių dang gatavę farmų, ant derlingų lygių laukų se trobomis ir sodinės visokio didumo. Kaina nuog \$20 akras ir brangiaus. Anglių, nenorėdami gyventi lietuvių apgyventose vietose, pavedė man parduoti savo farmas. Tai yra gera preleliai iš lietuvių išgyventi.

Apie linkėje turiu pardavimui aug derlingos žemės, lygiuos ir neisiribotos, visokio di-

mes. Lengviausiai išgyventi. Turiu palei upes ir žuvingus ežerus. Atvažiuokite tuo, kol tebėra ant laukų javai; tai matysi-te, kokia yra žemė, ir žinote, ką per-kate ir kaip kas auga. Ateinant pavasari žinote kaip pradėti ant savo žemės gyventi. Turiu palaikymui farmą su gyvuliais ir apsėstas laukus. Ku-

BĒKIM GREIČIAU!

Mes dabar yr proga užsistemti Rudenes ir Žiemines drapanas ant ordėno pos Lietuvę kriaucių už labai suminčia preke.

Moteriškus siutus siuvamųjų \$12

Bi gory vilnonių materijų, o kaip apie padarymą ir, pritaikymą tai nėr ko klaus, nes jau senei yra visemas žinomas kriaucius, kurio darbu visi géri.

TAIPGI SIUVAM IR VYRAMS drapanas ant ordėno atskančiai didžiosiom pasirinkimine, nuo \$18.00 ir daugiau. Mūs dirbtuvė atdara kas diena ir nedidžiaisiais orderius priimam. Kreipkitės po adresu:

PETRAS SHERTVITES

370 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Pagal Williamsburg Tiltę.

Turiu už garbę pranešti draugystėms, klubams, ir kuopoms kad išdirbam visokius ženklus, „badges,“ „zodioko,“ „botonus.“ Visokius „emblems,“ su antrais ar paveikslais išdarom ant aukšinių, paukuotų, ar įmudo metalo guzikų už laikai pīge preke.

Ant kožo pareikalavimo išsiunčiamos prababas, sempelius“ ir jų prekes.

PAJIEŠKAU AGENTU.

REIKALAKIT KATALOGU.
A. STRUPAS, NOVELTY CO.
123 Ferry St., Newark, N. J.

KELIAUJANTIEMS EUROPON.

BUGSEJO—SEPTEMBER MĒN.

Menos išplaukimo ir laivų vardi.

RED STAR LINE I ANTVERPEN.

Laivakortės prekė \$35.00.

27. Finland.
Oct. 1 Finladn.
" 8 Lapland.
" 15 Žeeland.
" 22 Kroonland.
" 29 Väderland.

HAMBURG-AMERICAN LINE I
ROTTERDAM.

Laivakortės prekė \$37.00.

30. New Amsterdam.

Oct. 7 Noordam.

" 14 Ryndam.

" 21 Rotterdam.

" 28 Pestedam.

BRETH GERMAN LLOYD I
BREMEN.

Laivakortės prekė \$37 ir \$40.

25. Friedrich der Grosse.

30. Kronprinz Wilhelm.

Oct. 2 Bremen.

" 4 George Washington.

" 7 Kronprinzessin Cecilie.

" 14 Kaiser Wm. der Grosse.

" 16 Prinz Friedrich Wilhelm.

" 21 Kaiser Wilhelm II.

" 23 Grossed Kurfürst.

" 28 Kronprinz Wilhelm.

" 30 Friedrich der Grosse.

RUSSIAN AMERICAN LINE I
LEPOJU—LIBAVA.

Laivakortės prekė \$33.00.

Autra klasa \$50.00.

20. Russia.

Oct. 5. Czar

" 18. Kursk

CUNARD LINE I LIVERPOOL, O
PASKUI PER HULL I BREMEN,

HAMBURG, ROTTERDAM, LIBAVA.

Laivakortės prekė:

" Liverpool \$35.00 ir \$37.50,

" Kremen, Hamburg ir Rotterdam

\$37 ir \$40.

" Libava—Liepoju \$39 ir \$42.

Oct. 1 Mauretania.

" 4 Carmania.

" 8 Campania.

" 15 Lusitania.

" 18 Caronia.

" 22 Mauretania.

CUNARD LINE IS BOSTON I
LIVERPOOL.

Laivakortės prekė i Liverpool, Bre-

mung, Rotterdam \$35.00; i

Libava \$37.00.

30. Franconia.

Oct. 14 Laconia.

" 28 Alaunia.

CUNARD LINE IS MONTREAL I
SOUTHAMPTON, O PASKUI PER

HULL I LIBAVĄ — \$35.00;

" Kremen, Roterdam — \$33.00.

27. Ansonia.

Oct. 11 Andania.

" 18 Ascania.

WHITE STAR LINE I
NEW ENGLAND — \$35.00;

" Libava \$37.00.

27. Oceanic.

Oct. 2 Baltic.

" 9 Adriatic.

" 16 Celtic.

" 26 Cedric.

" 30 Baltic.

AMERICAN LINE I
SOUTHAMPTON — \$33.75,

" Libava per Hull \$37.00.

26. St. Louis.

Oct. 3 Philadelphia.

" 10 New York.

" 17 St. Paul.

" 24 St. Louis.

" 31 Philadelphia.

BRETH GERMAN LLOYD IS
BREMEN — \$33.00;

" Klasa \$36.00.

Oct. 1 Main.

" 15 Rhein.

" 22 Seydlitz.

RED STAR LINE IS PHILADELPHIA, PA. I ANTVERPEN — \$33.00.

Oct. 10 Manitor.

" 24 Marquette.

ANCHOR LINE I GLASGOW.

Laivakortės prekė \$32.50.

27. California.

" 11 Columbia.

" 18 Cameronia.

" 15 California.

HAMBURG-AMERICAN LINE I
HAMBURGA.

Laivakortės prekė \$35.00 ir \$37.00.

Oct. 2 Kaiserin Auguste Victoria.

" 4 Pretoria.

" 8 President Grant.

" 11 Imperator.

" 23 Amerika.

" 25 Pennsylvania.

Mes parduodame laivakortes tarp Bremen—Baltimore,

tarp Bremen—Philadelphia,

tarp Antverpen—Boston,

tarp Antverpen—Philadelphia,

tarp Libavas—Halifax,

tarp Liverpool—Boston,

tarp Libavas—Montreal,

tarp London—Montreal,

tarp Buenos Aires—New York,

tarp Triest—New York,

tarp Bremen—New York,

tarp Hamburg—New York,

tarp Rotterdam—New York,

tarp Antverpen—New York,

tarp Levpool—New York,

tarp Libavas—New York,

Apie laivakortės prekė i visas šalis

pasiskalsite per laiską pridėdami už

2 st. markę atskymui.

Pas mus keliaujantieji teiks pirmas

parašytį laiską bent 10 dienų pirmą iš-

kaivimo, idant butų galima sužinoti

laika, kada ir kur pasikitti.

Pirkusius pas mus laivakortes, mes

pasiskambame ant dypą, aprupinome ba-

gaus, nuvedame ant laivo ir parupi-

name nuo konsulio popierias parėjimui

rubežiaus. Išmainome pinigus — rublius i dolerius ir dolerius i rublius.

Mes parduodame tiketus ant Bay

State Line i šiuos miestus:

i Boston'ą \$2.40,

i Worcester'į, \$2.40,

i Fall River \$1.75,

i Providence \$1.50.

Ateikite arba rašykite ant šio ad-

reso:

J. J. PAUKSTIS & Co.,

120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

—

„VIENYBĖS
LIETUVNINKU“
ISLEISTOS
KNINGOS.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slėdans popierius, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo ma- pa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygynė, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas igyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlį exempliorių.

Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedelinis laikraštis
Išmagiausias lietuviškas laikraštis
visejo pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKA ir PĘTNYČIA.

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoje Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
Ant ketverčio meto 65c.
EURO- Resiūjome ir Lietuvos \$3.50
POJE Prusnose 15 markių.

MÈNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MÈNESIO.

Talpinasi visokių
grazių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik \$1.
Resiūjome \$1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusnose 7 mk.

Kas užsirašo "SAULE" ir "LINKSMÀ VALANDÀ" ir pilnai užsimoka,
tai abu raštu gauna per visą metą už \$3
in Ameriką, in Resiūjome \$4.50, in Anglijoje
7 sh. Priek tam pilnai užsimokejė
skaitytojas kas metas gauna DOVANA
nuo Kalendorių.

W. D. Bozowski & Co.
520-522 W. South St.
MAHANOY CITY, PA.

THE LACKAWANNA

Parankių geležinkelio Europon
keliaujantiems. Linijos sieina prie
Trans-Atlantikų laivų. Nebrangi
perdavinių bagažą ir pervaž
pasazerius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglinių kelių).
Trumpiausias kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpo New Yorko ir Buffalo penki
traukinių kasdien.

Tarpo New Yorko, Chicago ir Va
karų keturi traukiniai kasdien.
Tarpo New Yorko, St. Louis ir
Pietvakarių, kasdien.

Tarpo visų vieninių Punktų nuolat
ir parankus susinešimas.

Artymesnių informacijų apie kai
nas, traukinijų begiojimą, etc., kre
pties pas savo vi
tinį agentą arba ra
šykite pas:

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė
Jedančiuji Paveikslė Amerikoje.

Užlaikome visokiu gatunku APERATŪS.

Parduodam ir randavojam labai pigius vi
sekiais Elektriniais ir Gziniais intaisais

mažaučiamais modos. Į Stak užlaikomu svirš

1.000 ratų filmos. Importu į visu Salij
nėvieta, specjaliskai turime padarg daug Lietuviškų Illustracijų dėl Dalinų Delikmacijų.

Referatų ir Praleikijų, dirbam ant orderių

labai pigiai. Kuris užsiimant arba norit užsi
imi šiuo biznusu, reikalaujanti pagelbos

aukščių prie:

American Film Exchange

A. T. Račiunas Mgr.

630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.

Phone 3536 W. Bedford.

PIRMIAM pinigus taipinimui nuo \$1.00 ir augščiau ir moka 3 pro
centų už padėtus pinigus.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų ir štory Chicagoje.

SIUNČIA pinigus į visas dalis sveto ir parduoda šifkortes ant vi
sus linijų.

İŞMAİNO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant
rusky.

Turint kokius nors reikalus į Banką rašykit šiuom adresu:

A. OLSZEWSKIO BANKA

Chicago, Illinois

PRIIMA pinigus taipinimui nuo \$1.00 ir augščiau ir moka 3 pro
centų už padėtus pinigus.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų ir štory Chicagoje.

SIUNČIA pinigus į visas dalis sveto ir parduoda šifkortes ant vi
sus linijų.

İŞMAİNO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant
rusky.

Turint kokius nors reikalus į Banką rašykit šiuom adresu:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu.

Knygutė Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Istatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kaip išsiimti popierius, Suvienyti Valstiji konstitucija, neprivalybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvių Klubas, matydamas reikala, išleido virš minėta knygelė kurios čiemia yra 25e. Užsiakydam knygą pinigus siūskite per Money Order arba krasos ženkliaini, ant šio adresu:

LITHUANIA CITIZENS CLUB Brooklyn, N. Y.

372 Bedford Ave.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milisausko

Vsada šaltas alus, skani arielka,
elius, porteris, visoki vynai ir kve
pianti cigara.

Lietuvių vietiniai ir atvaizavę iš ki
tur, nepamirškit šios puikių vietas.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Prieš Central Dypa

Telephone 1331

Nik. P. Zelwys

Lietuviškas graborius.

Išbalsamuotojas ir laidotuvės Direk
torius. Karietos laidotuvėms, vese
lioms ir krikštynoms.

Osis ir gyvenimas:

1034 Bank Street,

Waterbury, Conn.

Lietuvių, kreipkitės reikale.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkis

PIRTYS

BATHS

274 South First Street,

(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)

BROOKLYN, N. Y.

Perėjo į naujas rankas ir viskas gerai
prižiurima. Užsileikite ir persitirkite.

Meterims kiekvieną utarninką.

Teisingiausia

Lietuviška Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES
ant geriausiu ir greičiausiu Laiv
ui keleiviai visados bus užga
nėdintais.

SIUNČIU PINIGUS

1 visas dalis sveto kuo-greici
usiai ir pagal pinigų kuršą. (Sto
vėti po kaucija \$30.000.)

Teipgi pinigus priimti kurie
norū pasidėt dėl apsaugojimo ir
ant kiekvieno pareikalamimo juos
sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS,
Skaniausiai ir sveikiusis visoki gė
rimai, per tai visados svečių pil
na, kiekvieną draugiškai ir mai
onių visados pavaisia.

P. J. CHMIELIAUSKAS,

177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.

(Bell Phone 8-R)

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS

(Undertaker).

Išbalsamuotojas ir laidotuvės Direk
torius. Karietos laidotuvėms, vese
lioms ir krikštynoms. Lietuvių, kre
ipkitės reikale pas lietuvi.

Mano gyvenimo ofisai atdaras diena
ir nakti.

21½ BERRY ST.

Branch Office 48 Hudson Ave.

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užeiga

pas

JONAS

KULBOKA

Skanus Alus,

Gardi Arielka,

Visoki Vynai,

Kvepianti Cigara.

74 Grand Street

Kampus Wythe Ave.

BROOKLYN, N. Y.

PIERRE SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuškos Parodos už rupe
stingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ,

KUKARDŲ, ROZETŲ,

BERLŲ, MARŠALKINIŲ

LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turi už garbę aprekištį guodo

tinimis Kunigams ir guodinomis

Draugystėmis, kad aš dirbu visus

augščiau paminėtus daugus PI

GERIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR

GERIAUSIAI, nes per daugeli

metų užsimdama išdirbiniai išg

jau geriausia praktika ir del to

galu viska padirbt pigiai ir ge

riau negu kitai fabrikai.

su guodone

PIERRE SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PIERRE SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PIERRE SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PIERRE SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PIERRE SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PIERRE SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PIERRE SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PIERRE SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PIERRE SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PIERRE SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PIERRE SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PIERRE SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PIERRE SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.